

1198337

ZDRUŽITI DELO IN ZNANJE POMENI DOBRO GOSPODARITI

Naše poslovanje in gospodarjenje je bilo v prvih devetih mesecih leta 1984 dobro in učinkovito v primerjavi z devetmesečjem leta 1983. Večino planiranih ciljev dosegamo, vendar je treba te trende obdržati do konca leta.

V letu 1984 smo si zadali, glede na tržne razmere, relativno visoke planske cilje, vendar jih praktično na vseh področjih dosegamo ali celo presegamo. To je nedvomno tudi posledica začetih prizadevanj za bolj intenzivno delo ter prizadevanj za kvalitetnejše in

bolj odgovorno opravljanje delovnih zadolžitev, kakor tudi nekaterih že začetih nujnih organizacijskih sprememb. Doseganje planskih zadolžitev pa pomeni tudi bistveno spodbudo za usmeritev sedanje poslovne politike.

Posebno razveseljivo je doseganje plana na področju količinske realizacije. Plan ob polletju še ni bil dosežen, tako da je sedanji razveseljiv rezultat predvsem posledica prizadevanj v poletni sezoni.

Glede na enako lansko obdobje smo prodali fizično za 6,2 % več blaga, kar pomeni, da smo prodali predelovalni in bazični industriji za 8452 ton več sekundarnih surovin in reprodukcijskega materiala v

prvih desetih mesecih oziroma skupno 144.832 ton.

Preseganje količinske realizacije v TOZD POS je 6 %, s tem da je vrednost tega pokazatelja še večja, saj je bil načrtno zmanjšan promet z repromateriali in je povečanje prodaje sekundarnih surovin celo 9,3 %. Tudi v TOZD RET je dosežena količina večja za 5 %, s tem da so doseženi finančni rezultati precej višji iz

(Nadaljevanje na str. 2)

(Nadaljevanje s str. 1)

vzroka delnega prestrukturiranja proizvodnje v smeri kvalitetnejših tekstilnih sekundarnih surovin.

Izvoženo je bilo 15.810 ton sekundarnih surovin, ki jih naša industrija ni pripravljena uporabiti in kar predstavlja 11 % celotne količinske realizacije.

Da so naši relativno dobri rezultati res posledica fizičnih gibanj, dokazuje tudi rast celotnega prihodka, ki je v razmerah visoke inflacije relativno skromna (52,3 %), vendar še vedno nad planskimi pričakovanji. Rast porabljenih sredstev je bila nižja od rasti celotnega prihodka (le 49,9 %) glede na enako lansko obdobje,

kar je rezultirano tudi v višji rasti dohodka od celotnega prihodka (59,3 %). Vendar pa so porabljena sredstva presegla plan za 1,8 %, kar pomeni, da bomo v zadnjem trimesečju morali veliko pozornosti posvetiti ravno gospodarnosti oziroma smotrnejšemu izkoriščanju proizvodnih in delovnih kapacitet, predvsem pa plemenitenju proizvodov z več našega vloženega dela. Le tako gospodarjenje bo prineslo tudi ustrezno pridobljeno vrednost, ki se končno odrazi v večjem dohodku in s tem možnostih za osebne dohodke.

Izplačila bruto osebnih dohodkov so v prvih devetih mesecih v obeh proizvodnih

TOZD še nekoliko zaostajala za planom, zato smo za mesece oktober, november in december ponovno povišali osnove za akontacije osebnih dohodkov, kar pomeni, da naj se ob doseganju planiranih ciljev na področju gospodarjenja izplačajo tudi vsaj planirani bruto osebni dohodki.

Pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na akumulacijo, katere vsako ohranjanje ali celo manjši porast je nujno potrebno za doseganje dobrih rezultatov gospodarjenja v naslednjih poslovnih obdobjih, ki so neposredno pred nami.

Za poslovni sklad smo sicer namenili kar za 11 % več sredstev, kot smo planirali, a bi bilo take trende treba ob-

držati tudi v zadnjem trimesečju, saj smo sredi pomembnih investicijskih izgraden in vlaganj, prav tako pa so pomembna sovlaganja v proizvodne programe poslovnih partnerjev, ki nam prav tako zagotavljajo boljše možnosti za gospodarjenje v naslednjih letih.

Da bi dosegli željeno rast osebnih dohodkov in istovčasno zagotovili dovolj visoko rast akumulacije za doseg sedanjih in prihodnjih poslovnih ciljev, pa je potrebno vsaj ohraniti sedanja gibanja prodanih količin sekundarnih surovin ter še izboljšati gospodarnost in donosnost našega poslovanja v zadnjih treh mesecih leta 1984.

Boris Golc

POMEMBNEJŠI ZBIRNI PODATKI USPEHA POSLOVANJA DO DINOS

Elementi	Doseženo 1.1. do 30.9.1984		Indeks		
	1983	plan 1984	84/83 84/plan		
blaga (eksterna)	136.380	143.956	144.832	106,2	100,6
Celotni prihodek	2.317.224.994	3.435.467.815	3.530.054.675	152,3	102,8
Dohodek	77.661	897.901.953	946.293.163	159,3	105,4
Čisti dohodek	467.918.809	677.416.797	715.013.929	152,8	105,6
Število zaposlenih na delu	482	494	475	98,5	96,2

ZA DAN REPUBLIKE, 29. NOVEMBER,
VAM ISKRENO ČESTITAMO!

REBALANS PLANA DO DINOS ZA LETO 1984

Ko boste v glasilu brali pričujoči članek, bo rebalans plana 1984 po javni razpravi, ki bo verjetno dala še kakšne dopolnitve, že sprejet na samoupravnih organih.

Že ob sprejemu plana je bilo pojasnjeno, da bo med letom potrebno pristopiti k rebalansu, ker je bil plan postavljen na podlagi projekcije, ki se je pokazala za podcenjeno in ker ni bila realizirana predvidena organizacijska sprememba med DSSS in vodstvom TOZD POS.

Z rebalansom je bilo potrebno spremeniti tudi vplivnost kazalnikov po 5. členu Družbenega dogovora. Zanimiva pa bo tudi indeksna primerjava na podskupino dejavnosti.

Med pomembne spremembe RP'84 spadajo tudi stroški uvajanja nove proizvodnje za TOZD POS, ki so vkalkulirani v DSSS, zato tudi ni prišlo do zmanjšanja absolutnega prispevka, ki ga TOZD prispevata na osnovi svobodne menjave dela na potrebe DSSS. Prišlo pa je do relativne spremembe in zmanjšanja prispevka v TOZD RET, saj v prispevku za DSSS TOZD RET ne prispeva za potrebe uvajanja nove proizvodnje. Po vsej verjetnosti bodo s planom za leto 1985 ti stroški prenešeni v vodstva TOZD in ne bodo več vkalkulirani v DSSS. No, kljub temu je zaradi velikih potreb — področje razvoja je bilo ustanovljeno šele v letošnjem letu — del sredstev za te namene predviden v TOZD POS.

Opravičilo za relativno velika sredstva, ki jih letos namenimo za te namene, je iskati v tem, da se klasični uporabni odpadki ne bodo povečevali bolj kot proizvodnja, kvečjemu manj, saj proizvodnja v to silijo vedno bolj upoštevane ekonomske zakonitosti, racionalizacije in varčevanje. Zato je potrebno misliti na nove vire doslej še ne zajetih odpadkov, ki so izven okvira klasičnih, kot so razna topila, galvanski mulji, gradbeni odpadki itd.

Do spremembe je prišlo pri vkalkuliranih stroških investicijskega vzdrževanja, ki jih je bilo potrebno povečati v obeh TOZD.

Določene spremembe je doživelo poglavje o sovlaganjih v poslovne partnerje, vendar le v okviru prvotno planiranih sredstev za te namene. rav tako je doživelo določene spremembe poglavje o gospodarskih naložbah, katerih strukturo, obseg in njihovo ovrednotenje bodo samoupravni organi na predlog predlagateljev sproti reševali, ker trenutno še ni mogoče določiti vseh sprememb investicijskih vlaganj do konca leta.

V RP'84 so bile izvršene spremembe negospodarske porabe, ki smo jih prilagodili dejanskim potrebam posameznih delov DO.

Zaradi višje inflacije, kot smo jo predvideli, je v RP'84 planirana višja realizacija in celotni prihodek, ki ga bo v TOZD POS težko doseči, ker ni bila spremenjena notranja struktura med sekundarnimi surovinami in repro materialom.

Kot posledica višje inflacije so tudi ostale ekonomske kategorije na višji ravni. (Porabljena sredstva, dohodek, čisti dohodek, OD, poslovna sredstva, skupna poraba).

Pomembno je predvsem, da se ne poslabšajo notranja struktura in medsebojna razmerja, kot na primer odnos celotnega prihodka v razmerju do porabljenih sredstev, delež akumulacije v dohodku itd., ker so to kategorije, od katerih je odvisna višina OD in SP.

Že ob periodičnem obračunu za 9 mesecev bo primer-

java na planske kazalce, to je začrtane cilje, pokazala, ali so bili postavljeni realno; v primerih, kjer pa bo prišlo do njihovega nedosega-

nja, bo potrebno ugotoviti vzroke, zaradi katerih ni bilo mogoče doseči začrtanih ciljev pa tudi vseh posledic, ki bodo temu sledile.

Janez Ramovš

DRUGI O NAS

Ljubljanski dnevnik je 12. septembra izpod peresa novinarka Milke Krapež objavil članek pod naslovom „ŠTIRILETNO ZDRUŽEVANJE“, v katerem avtorica razmišlja o morebitni združitvi DO Tekstilka in TOZD Regeneracija tekstila, ki deluje v okviru DO Dinos. Med drugim je zapisano, da sta se obe organizaciji začeli dogovarjati o združitvi že pred štirimi leti, da posebna komisija, ki deluje pri Gospodarski zbornici Slovenije celo meni, da bi bila taka združitev v obojestransko korist. V članku je rečeno, da bi združitev med drugim pomenila veliko kvaliteto in korist slovenski tekstilni industriji.

V Dolenjskem listu je bil 23. avgusta objavljen krajši razgovor z v.d. poslovodjo Poslovne enote Dinos v Kočevju Francem Premerlom, ki je med drugim dejal, da so v polletju dobro poslovali in da se bo treba do konca leta krepko potruditi, ker iz delovnih organizacij prihaja vse manj odpadnega materiala, potrebe po njem pa so vedno večje. Pohvalno se je izrazil o šolah, Rdečem križu in Krajevni skupnosti Kočevje, ki v okviru svojih akcij zberejo veliko odpadnih surovin.

Novinarka M. Zakošek pa je v velenjskem časopisu „NAŠ ČAS“ zapisala v članku „Zberimo še več odpadnih surovin“ o nadvse zadovoljivem poslovanju Dinosove poslovne enote v Titovem Velenju. „Pri tem imajo nemalo zaslug tudi nekatere delovne organizacije, s katerimi dobro sodelujemo, pa tudi osnovne šole velenjske občine in Rdeči križ, ki so z raznimi akcijami zbrale velike količine odpadnih surovin,“ je v razgovoru dejala vodja skladišča Vlasta Žlabornik. Veliko pa si obetajo od posebnega prostora za deponiranje sekundarnih surovin, ki ga urejajo nedaleč od Mozirja.

Glasilo DINOS izdaja DO DINOS Ljubljana, Titova 118, v 750 izvodih.

Glasilo ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Stanislav Pesjak. Tehnični urednik Stane Koman.

Razmnožil Edo Usenik — prepisovanje in razmnoževanje — Ljubljana, Kadilnikova 8.

SREDNJEROČNI PLANSKI DOKUMENT

H koncu gre srednjeročno plansko obdobje 1981–1985, zato je potrebno pristopiti k pripravi planskih dokumentov na obdobje 1986–1990. V zvezi s tem so delavski sveti TOZD POS, TOZD RET in DO DINOS že junija sprejeli sklepe o pripravi planskih dokumentov na podlagi 142. člena Statuta, ki določa, da sprejme sklep o pripravi planskih dokumentov DS. Planski akti morajo biti v skladu z 11. poglavjem čl. 141–152 sprejeti najkasneje do začetka obdobja, na katerega se nanašajo.

Za pripravo planskih dokumentov je zadolženo področje načrtovanja, analiz in investicij.

Na osnovi sklepov DS TOZD in DO DINOS je področje pripravilo delovni program vseh aktivnosti, ki sta ga DS TOZD POS in TOZD RET sprejela na svojih sejah, dne 30.7.1984; DS DO DINOS pa na zadnji seji 11.10.1984.

Ali se bodo aktivnosti lahko odvijale v skladu z načrtovalnim programom, je odvisno od zapletenosti postopkov in stabilnosti predpisov, ki urejajo to področje. Potrebno je upoštevati tudi stabilnost predpriprav, ki urejajo pridobivanje in delitev celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka ter vplivajo na pogoje gospodarjenja.

Izrednega pomena je sočasno planiranje in medsebojno usklajevanje in sprejemanje ter celovito in hkratno odločanje o ustvarjanju in razporejanju dohodka vseh nosilcev planiranja za vse namene porabe.

Upoštevati je potrebno tudi vedno težje pogoje gospodarjenja, težave v proizvodnji zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala, težave z likvidnostjo zaradi pomanjkanja lastnih obratnih sredstev itd. naših poslovnih partnerjev, kar vse vpliva na pogoje gospodarjenja tudi v dejavnosti sekundarnih surovin.

To vse bo vplivalo na načrtovano politiko, strategijo in taktiko v pristopu do reševanja posameznih postavljenih ciljev, ki morajo biti realni in dosegljivi.

Delovni program je takle:

Planski dokument	rok priprave	kdo sprejema planski dokument?
1. Sklep DS: – TOZD POS – TOZD RET – DO DINOS o pripravi planskih dokumentov za obdobje 1986–1990	junij 1984	DS TOZD POS DS TOZ RET DS DO DINOS
2. Analiza uresničevanja plana DO DINOS za obdobje 1981–1985 – analiza razvojnih možnosti v obdobju 1986–1990	julij, avgust 1984	DS TOZD POS DS TOZD RET
3. Smernice in elementi za sklepanje SaS	oktober, november 1984	zbori delavcev z osebnim izjavljanjem
4. Osnutek SaS o temeljnih planov DO DINOS	november, december 1984	DS DO DINOS
5. Predlog SaS o temeljnih planov DO DINOS	maj, junij 1984 1985	DS DO DINOS
6. Temeljni planov: TOZD POS TOZD RET	marec, april 1985	sprejem z referendumom
7. Osnutek plana: TOZD POS TOZD RET	junij, julij 1985	DS TOZD POS DS TOZD RET
8. Predlog plana: TOZD POS TOZD RET	oktober, november 1985	DS TOZD POS DS TOZD RET

Napravljena je že analiza uresničevanja srednjeročnega plana za obdobje 1981–83–85 in analiza razvojnih možnosti za obdobje 1986–1990, ki predstavljata temeljni analizi za pripravo smernic in elementov za sklepanje samoupravnih sporazumov in kasneje temeljev plana
Janez Ramovš

(NE)SODELOVANJE SUROVINA – DINOS

V Sloveniji že vrsto let delujeta dve večji delovni organizaciji, ki se ukvarjata z dejavnostjo sekundarnih surovin. To je delovna organizacija Surovina iz Maribora in naša organizacija združenega dela. V vseh letih svojega obstoja sta obe organizaciji konkurenčni in smo imeli precej primerov dejavnosti pravilne lojalne konkurence za katero menimo, da pospešuje razvoj, da ne govorimo tudi o različnih primerih nelojalne konkurence, ki v gospodarstvu ni zaželjena, lahko je le porok za neurejanje medsebojnih poslovnih odnosov.

Ravno zato je prav, da seznanimo naše bralce, kakšno obliko sodelovanja in nadaljnega razvoja želimo v dejavnosti sekundarnih surovin v SR Sloveniji, konkretnije o sodelovanju DO Surovina in DO Dinos. V letošnjem poslovnem letu sta strokovni službi obeh delovnih organizacij pripravili delovni osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnem sodelovanju, ki pa je sestavljen preveč na

osnovi delitvenih področij, le dvostranskem dogovarjanju, ne da bi bilo upoštevano mnenje imetnikov koristnih odpadkov, zato ga kot takega zavračamo in smo v dogovoru z novim glavnim direktorjem DO Surovina, da sklenemo nov dogovor o nadaljnjem razvoju obeh organizacij in programski delitvi dela. V nadaljevanju bom podal nekaj stališč, zakaj zavračamo predlagani osnutek

samoupravnega sporazuma glede na pomen dejavnosti sekundarnih surovin in neposredni vpliv imetnikov koristnih odpadkov:

1. S temeljito analizo gibanj gospodarskih tokov dejavnosti sekundarnih surovin v svetu, ki ne glede na naše želje vplivajo na dogajanja tudi v našem ekonomskem prostoru (to nam dnevno dokazuje nujna po stabilizaciji), smo ugotovili:

a) da je porajajoči se gospodarski resurs sekundarnih surovin tudi v naših pogojih vse bolj odvisen od procesa kroženja materiala (predmetov dela) od „proizvajalcev odpadkov“ (imetnika) preko reciklaže k proizvajalcu reprodukcijskega blaga (porabniku) in nazaj preko trgovine k prvotnemu „proizvajalcu odpadka“ (imetniku). Torej tudi pri nas se vse bolj uveljavlja tako imenovani princip „recycle“, ki teži k čimbolj enostavnemu, hitremu in učinkovitemu kroženju materiala v ekonomsko in tehnološko smiselni tokokrogov (zaključene reprovigerge).

S takšnim načinom se širše gledano želijo doseči optimalni proizvodni učinki, s čim manjšo porabo novih (primarnih) surovin in seveda energije, ki je neposredno vezana na pridobivanje in uporabo primarnih surovin. Skratka, želi se doseči čim hitrejši obračanje obstoječih blagovnih potencialov glede na izkoriščanje energije.

b) da v teh porajajočih reprovigerгах dejavnost zbiranja in predelave koristnih odpadkov v sekundarne surovine ne more imeti odločujoče, prevladujoče gospodarsko strokovne vloge, ker v primerjavi z imetnikom koristnih odpadkov in sekundarnih surovin nastopa z bistveno manjšim deležem, zato je od njiju neposredno odvisna in lahko nastopa le kot njun vmesni člen, ki ima nalogo pospeševalca pri obračanju omenjenih blagovnih potencialov. V nobenem primeru pa ne more biti dejavnost zbiranja in predelave koristnih odpadkov v sekundarne su-

rovine samostojni proizvodni faktor v zaključenih tehnoloških krogih, ker bi v tem primeru lahko s svojimi podjetniškimi interesi zaviralno vplival na prej opisano kroženje blaga. To pa bi, širše gledano, pomenilo veliko škodo za nacionalno ekonomijo SRS, kakor tudi SFRJ.

c) da se mora dejavnost zbiranja in predelave koristnih odpadkov v sekundarne surovine pri nas čim hitreje organizacijsko in tehnološko usposobiti za čim večjo stopnjo predelave oziroma recikliranja odpadkov, ki bo po kakovosti sledila tehnološkemu napredku uporabnikov. Ob tem se zavedamo, da bodo sodobne tehnologije tako imetnikov odpadkov kot uporabnikov sekundarnih surovin pogojevale vedno manjše količine blaga in vedno več kakovostnih in novih vrst dobrin.

Obstoječe proizvodne zmogljivosti se v obeh OZD samo lahko bolje izkoristijo v procesih predelave koristnih odpadkov, kar pa je stvar boljše organizacije dela, večje tehnološke discipline in tehnološke dorečenosti posameznih faz v celotnem procesu predelave koristnih odpadkov v sekundarne surovine. Morebitne neizkoriščene proizvodne zmogljivosti se lahko izkoristijo v fazah predelave ne pa zajemanja. Te elemente pa morata urediti obe OZD v lastnih vrstah na konkretnih primerih s strokovnim tehnološko-organizacijskim pristopom. V DO Dinos lahko trdimo, da smo na tem področju že veliko naredili, vendar imamo še nekaj notranjih rezerv, ki jih z boljšo organizacijo dela že tudi delno izkoriščamo.

2. DO Dinos ima že organizirano področje tehnološkega razvoja, kar je že dokazano tudi v praksi z uporabo novih tehnologij v predelavi koristnih odpadkov, ki jih prej še nismo bili v stanju pripraviti v uporabno sekundarno surovino (piroliza, topila itd.). Tako smo s konkretnimi primeri, za kar je zadolženo

področje tehnološkega razvoja, dosegli tudi prve rezultate, saj tehnološkega razvoja brez strokovno-tehničnega pristopa ni, najmanj pa le z dogovarjanjem poslovne politike na tem področju. Iz dosedanje prakse medsebojnega sodelovanja vemo, da tega DO Surovina nima in tako nastajajo že v osnovi določena razhajanja v celotni zasnovi nadaljnega skupnega razvoja. Menimo, da so potrebne organizacijske spremembe v DO Surovina, ki bodo porok za pospešitev družbenoekonomskih odno-

sov in razvoja dejavnosti sekundarnih surovin v SRS. 3. Ker se nahajamo v združenem delu DO Dinos v izdelavi analize gospodarjenja srednjeročnega obdobja 1981–1985 in pripravi izhodišč in smernic za srednjeročne planske dokumente 1986–1990, pa menimo, da je ravno pravi čas, da se sporazumeta DO Surovina in DO Dinos o skupnih izhodiščih razvoja dejavnosti sekundarnih surovin v SRS, predvsem glede tehnološkega razvoja dejavnosti in delitve posameznih programov. Vladimir Kralj

V NAŠEM GLASILU PRED . . .

Pred dvema leti smo začeli v našem glasilu objavljati rubriko z naslovom „V našem glasilu pred 20. leti“, ki pa je kasneje zamrla. Naša želja, ki pa naj ne bi ostala le želja, je da omenjeno rubriko ponovno uvrstimo v glasilo z namenom, da seznanimo bralce o nekaterih zanimivih člankih, ki so bili objavljeni pred desetimi oziroma dvajsetimi leti.

. . . 20 LETI

14. številka glasila 15. oktobra 1964 je imela kar 37 strani, bila pa je izredno pestra. Naj naštejemo le nekaj naslovov v rubriki „AKTUALNO“:

Stane KOMAN: Ne izkoriščamo vseh možnosti za večjo delovno vnemo

Danilo Jančič: Od danes dalje presegamo lanskoletne rezultate

Tone Plešec: Kmalu začetek pouka naše dopisne šole

V nadaljevanju rubrik so bili zapisani sklepi organov upravljanja, v izobraževalnem kotičku je bilo nekaj zanimivih naslovov, in sicer avtorja Danila Jančiča: O beli pločevini ter Toneta Plešca: Devet novih rezilcev.

V rubriki „Zanimalo vas bo“ pa so bile zapisane naslednje zanimivosti:

— Ali veste, da potrebujemo v podjetju za osebne dohodke dnevno 1,800.000 din, da plačamo vse delavce?

— Ali veste, da stane vsak kilometer vožnje enega 4,5 tonskega kamiona 290,00? Pazimo kako bo kamion izkoriščen!

— Ali veste, da prodamo v podjetju vsako uro za 1,630.000 din vrednosti?

— Ali veste, da odpade, računano na vse naše delavce in uslužbenke, vsak dan 530 kg odpadkov na 1 delavca?

— Ali veste, da je v podjetju odsotnih zaradi bolni dnevn po 34 delavcev?

SAMOUPRAVNE ODLOČITVE

Vsi štirje delavski sveti: TOZD POS, TOZD RET, DSSS ter DO so imeli od začetka septembra pa do sredine oktobra skupno sedem sej, na katerih so delegati sprejeli nekaj pomembnejših odločitev za nadaljnje poslovanje tako temeljnih organizacij kot delovne organizacije.

Tako so delavski sveti TOZD POS, TOZD RET in DSSS po predhodnih razpravah na zborih delavcev sprejeli rebalans plana DO Dinos za leto 1984, nadalje analizo uresničevanja srednjeročnega plana DO Dinos za obdobje 1981–1984 ter analizo razvojnih možnosti DO Dinos za obdobje 1986–1990.

Sicer pa so na teh organih upravljanja med drugim obravnavali in sprejemali naslednje odločitve:

TOZD Priprava odpadnih surovin

Na 20. seji TOZD POS, ki se je nista iz opravičljivih razlogov udeležila le delegata Novega mesta in Brežic, so se delegati odločali o sprejetju Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za razvoj črne metalurgije v Slovenskih Železarnah, pri čemer se daje prednost izgradnji Jeklarne 2 – Železarne Jesenice.

Omenjen sklep so delegati soglasno sprejeli.

Na 21. seji so delegati delavskega sveta med drugim sprejemali sklepe o preureditvi garaže na PE Kranj v mehanično delavnico, izgradnji skladišča v Šentjurju pri Celju.

Izredno pestra je bila 22. seja, ki se ji nista odzvala le delegata iz Novega mesta ter Ljubljane.

Sprejeti so bili naslednji pomembnejši sklepi:

1. Odobri se prekoračitev predračunske vrednosti za računalniško zasnovan informacijski sistem do višine 2.690.000,00 din iz planiranih sredstev za računalniško opremo, predvidenih z letnim planom za leto 1984.

2. Odobri se nabavo 10 kom košev dim. 9 m² v skupni vrednosti 1.000.000,00 din za potrebe DE Trbovlje.

3. Odobri se nakup stiskalnice S-265 za potrebe DE Kranj v vrednosti 4.500.000,00 din.

4. Potrdi se bilanca sredstev sklada za pripravo vložka na dan 31.12.1983, sestavljena na osnovi določil Samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju pri prometu z železnimi odpadki, sklenjen med Slovenskimi Železarnami, Dinosom in Surovino v marcu 1975 in v skladu z dogovorom s podpisniki sporazuma.

5. Sklene se Samoupravni sporazum s športnim društvom Slovan v vrednosti 2.500.000,00 din za sezono 1984/85, s tem da smo sponzorji Rokometnemu klubu Slovan, ki bo od 29.9.1984 dalje nosil ime Dinos–Slovan.

Vsi omenjeni sklepi so bili soglasno sprejeti od delegatov delavskega sveta.

11. oktobra pa je bila že 23. seja, ki je vsebovala kar 15 točk dnevnega reda.

Delegati so najprej obravnavali pritožbo predlagatelja proti odločbi disciplinske komisije v zadevi Dragan Arsenijevič in sklenili, da se zadeva vrne v ponovno obravnavo disciplinski komisiji, ki naj izreče ustrezen ukrep.

Glede zahtevka za varstvo pravic, ki ga je na ta organ naslovil delavec Dagarin Miro, pa je delavski svet potrdil sklep disciplinske komisije, ki je omenjenemu delavcu izrekla ukrep: Prenehanje delovnega razmerja.

In kateri sklepi so bili še sprejeti na tej seji:

1. Sklene se kreditna pogodba z DO Elektroelement, Izlake, TOZD Kovinski izdelki, na podlagi katere bo potekalo medsebojno poslovno sodelovanje v času trajanja pogodbe, to je 3 leta.

2. Sklene se kreditna pogodba z ISKRO, TOZD Antene, Vrhnika, za dobo 5 let in z 1 letnim moratorijem v višini 10 mio din. Medsebojno poslovno sodelovanje traja ves čas trajanja pogodbe, to je skupaj 5 let.

3. Odobri se nabava 10 kom košev v skupni vrednosti 100.000,00 za DE Brežice.

4. Odkupita se 2 stiskalnici S-10 v skupni vrednosti 490.133,00 din za potrebe DE Ljubljana in DE Koper.

5. Sprejme se Samoupravni sporazum o skupnih izhodiščih in nekaterih osnovah za razporejanje dohodka, ČD ter za delitev sredstev za OD in skupno porabo, s tem da se uskladijo naši samoupravni splošni akti do konca leta 1984, upoštevajoč našo specifičnost.

6. Imenuje se komisija za inovacije pri TOZD POS v sestavi: Cveto Rovšek, predsednik, Boris Golc, Stane Rebrača, ing. Anton Golja in Janez Česnovar, kot člani.

6. Odobri se predlog TOMOS Koper, Tovarne vozil za odpis terjatve tako, da se znesek 500.000,00 din z obrestno mero 8 % od dneva plačila (Sklep DS DO z dne 23.12.1975) spremeni v nepovratna sredstva sovlagatelja.

Delavci TOZD POS naj se z

Bilanca sredstev sklada za pripravo vložka – 31.12.1984

v 000:

	DINOS	SUROVINA	SKUPAJ
AKTIVA			
1. Osnovna sredstva	107.760	80.030	187.790
2. Denarna sredstva	83.515	70.747	154.262
3. Skupaj	191.275	150.777	342.052
PASIVA			
4. Poslovni sklad	163.873	125.943	289.816
a) tekoče oblikovanje	94.508	69.660	164.168
b) tekoča revalorizacija	69.365	56.283	125.648
5. Združena sredstva	27.402	24.834	52.236
a) tekoče oblikovanje	13.621	12.621	26.242
b) tekoča revalorizacija	13.781	12.213	25.994
6. Skupaj	191.275	150.777	342.052
DELITEV ZDRUŽENIH SREDSTEV NA ŽELEZARNE:			
	Ž. JESENICE	Ž. RAVNE	Ž. ŠTORE
7. Skupaj	24.036	14.596	13.604
a) tekoče oblikovanje	12.079	7.318	6.845

Utrinek z 23. seje DS TOZD POS

referendumom odločijo o predlogu iz prejšnjega odstavka.

Vsi sklepi so bili soglasno sprejeti.

kot celoto ostane nespremenjeno

TOZD Regeneracija tekstila

Ob koncu septembra je bila 18. seja delavskega sveta TOZD RET, ki se je niso udeležili le trije delegati. V desetih točkah dnevnega reda so bile pomembnejše naslednje:

- sprejemanje rebalansa plana za leto 1984,
- popis zalog odpadnih surovin in reprodukcijskega materiala za TO Ljubljana,
- odobritev dodatnih investicijskih sredstev za računalniško zasnovan informacijski sistem
- odobritev novih cen izdelkom sekundarnih tekstilnih surovin,
- odobritev sredstev za investicije,

– plan vrednostne realizacije:
TO Ljubljana 104.000
TO Bohova 136.160
TOZD RET 240.160

– plan pridobljene vrednosti:
TO Ljubljana 49.424
TO Bohova 59.000

Sklep je bil sprejet soglasno.

- analiza uresničevanja srednjeročnega plana DO Dinos za obdobje 1981–1984 ter
- analiza razvojnih možnosti za obdobje 1986–90 za DO Dinos, TOZD RET. In katere važnejše sklepe so delegati sprejeli?

1. Področje načrtovanja, analiz in investicij naj pripravi poročilo o izgradnji v TO Bohova in TO Ljubljana do naslednje seje.

2. Sprejme se rebalans plana s predlagano spremembo planirane vrednostne realizacije in pridobljene vrednosti po obratih, za TOZD

104.000
136.160
240.160

49.424
59.000
108.424

3. Potrdi se zapisnik o inventuri zalog in odpadnih surovin ter reprodukcijskega materiala po stanju na dan 30.6.1984 v TO Ljubljana z dne 16.7.1984, s tem da se:

a) Pri zalogah odpadnih surovin in reprodukcijskega materiala v sortirnici manki pobotajo s presežki, ker so posledica osušitve blaga in razlik, nastalih pri tehtanju na različnih tehtnicah;

b) Pri zalogah odpadnih surovin in reprodukcijskega materiala v sortirnici se presežki knjižijo v dobro izrednih dohodkov in so le-ti v mejah normale. Presežki nastajajo pri tehtanju blaga na kamionih in vagonih na različnih mestih in tehtanju blaga v manjših količinah (balah, zavojih, vrečah) v sortirnici.

c) Inventurni višek v trgo vini po nabavni vrednosti v znesku 5,385,80 din se prizna kot izredni dohodek TO Ljubljana – Prodajalna.

4. Sprejme se informacija o prekoračitvi predračunske vrednosti za računalniško zasnovan informacijski sistem do višine 2,690.000,00 din. Razlika je poravnana iz planiranih sredstev za računalniško opremo, predvidenih s planom za leto 1984, TOZD POS – soglasno.

5. Potrdijo se nove cene sekundarnih tekstilnih surovin, ki se ne pripravijo na podlagi individualnih naročil kupcev po predlogu z dne 26.9.1984. Cene so oblikovane v skladu z Zakonom o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, sklepom o proizvodih in storitvah, za katere samoupravne organizacije niso dolžne pošiljati obvestil o cenah, ter drugimi predpisi na osnovi meril za oblikovanje cen, Pravilnika o oblikovanju cen ter v skladu s projekcijo cen za leto 1984, tako da so nove povprečne predvidene cene za leto 1984 manj od 30 % višje od povprečno doseženih cen v letu 1984. Nove cene se uporabljajo s 27.9.1984 dalje.

Delovna skupnost skupnih služb

19. seja delovne skupnosti, bila je v začetku oktobra, je potekala v znamenju sprejemanja rebalansa plana, analize razvojnih možnosti v prihodnjem srednjeročnem obdobju ter analize uresničevanja plana v tem štiriletnem planskem obdobju. O vseh teh točkah dnevnega reda so delegati soglasno potrdili predlagane sklepe.

Med drugim pa so imenovali še inventurno komisijo za popis drobnega inventarja v DSSS, sprejeli 4. dopolnitev Razvida del in opravil DSSS, ter za člana v Poslovni odbor RC Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani imenovali Jožeta Mestnika, za njegovega namestnika pa vodjo finančno-računovodskega področja Borisa Golca.

(Nadaljevanje na str. 8)

Ali bomo le sklepčni? Predsednica DS DO Jelka Repušič in Olga Hafner preverjata seznam delegatov.

(Nadaljevanje s str. 7)

Delovna organizacija

Na semi seji delavskega sveta DO DINOS, ki je bila bolj „ekspresna“, so določili roke za pripravo planskih dokumentov (o tem več v tej številki), sprejeli ugotovitveni sklep o sprejemu Pravilnika o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lasti v lasti DO DINOS ter za člana v Uredniški odbor časopisa „Surovina“ — INOT imenovali novega tehničnega urednika našega glasila „dinos“, Janeza Če-

šnovarja. — V dodatni točki dnevnega reda so sprejeli še sklep o sklenitvi dogovora o zasaditvi drevoreda ob Poti spominov in tovarštva v

Ljubljani. DO DINOS, TOZD POS prispeva din 39.600 za zasaditev 88 dreves a 450,00 din po primerku.

Ob tej seji še ena misel! Kazalo bi opozoriti delegate v tem organu upravljanja na večjo odgovornost pri sodelovanju na sejah, saj je bila ogrožena sklepčnost na seji. Če bi jo morali sklicati ponovno, ne bi bilo v skladu z vsesplošnimi stabilizacijskimi prizadevanji.

Po zapisnikih
Janez Češnovar

DISCIPLINA NA ZATOŽNI KLOPI

Zaostrovanje družbeno-ekonomskih pogojev, težave gospodarjenja, borba za dohodek, za boljše gospodarjenje in racionalnost poslovanja terjajo tudi večjo delovno disciplino ter dosledno in popolno izvrševanje delovni obveznosti. Zato se tudi pri nas zmanjšuje strpnost do nedisci-

pline in večja število disciplinskih postopkov in izrečenih ukrepov. Nihče ne sme in ne more biti zainteresiran za nedisciplino in za kršitev delovnih obveznosti, zato pa tudi ne za množičnost disciplinskih postopkov. Delovne discipline ne bomo utrdili le s kaznovno politiko. Potrebna bo

večja aktivnost delavcev samih, pa samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, da bi v delovnem kolektivu ustvarili delovno vzdušje in delovno disciplino, Medsebojno tovariško opozarjanje in zgledi delavcev na bolj zahtevnih — recimo kar vodilnih in vodstvenih — de-

lovnih nalogah, bi gotovo bistveno pripomogli pri utrjevanju delovnih navad in discipline.

Obravnavanje le težjih disciplinskih prestopkov nas navaja na misel, da mora biti drugih, lažjih, mnogo več, le da te ne obešamo na veliki zvon. Nekateri disciplinski prestopki spadajo že kar med „dopustne“ navade, recimo: manjša zamujanja in predčasno odhajanje z dela, zasebni telefonski pogovori na račun podjetja, podaljševanje odmora med malico, majhni „fuši“ itd. Teh in podobnih prestopkov je več v neproizvodnih okoljih, v naših pisarnah, kakor pa med delavci in marsikdo bo rekel: Zakaj iz tega delati problem, saj gre za malenkosti! Vedeti moramo, da se delovna disciplina začne pri „malenkostih“ in tudi te malenkosti bo treba odstraniti. Saj vsi poznamo pregovor: „Kamen na kamen...“.

Kako gledamo na uvedbo disciplinskega postopka po pravni plati? Ko direktor zve za kršitev delovne discipline, je dolžan dati zahtevo za uvedbo postopka. Izbire nima, kajti če bi opustil zahtevo po disciplinskem pregonu, bi tudi sam storil hudo kršitev delovne discipline, zaradi katere bi mu disciplinska komisija morala izreči ukrep prenehanja delovnega razmerja. Zmotno je torej mnenje nekaterih med nami, da so disciplinski pregoni, ki so se letos še posebej povečali, nekakšen „hobi“ direktorja. Ne! Direktor ne sme nikoli „zamizati“ pred kršitvijo delovne obveznosti in z ničemer ne more opravičevati opustitve zahteve za disciplinski ukrep. V disciplinskem postopku ne velja načelo oportunitete, da bi pooblaščen predlagatelj postopka smel „tehtati“, ali so ali niso podani razlogi in okoliščine za uvedbo postopka.

Kršitve delovne discipline škodujejo odnosom v delovni organizaciji, zato je treba delovati tako, da bi disciplinskih prestopkov bilo čim manj, da bi bili

izjema. Ni dvoma, da imajo tu člani ZK, sindikati in mladina veliko področje delovanja pri uvajanju delovne klime. Tudi odnosi med sodelavci niso le njihova zasebna stvar. Slabi medsebojni odnosi imajo posledice v delovnem procesu in pooblaščen predlagatelj — direktor, pa tudi osnovna organizacija sindikata — bi za take kršitve moral zahtevati uvedbo disciplinskega postopka.

Pa pogledjmo še, kje imamo v letošnjem letu največ kršiteljev delovne discipline. Neslavno prvo mesto pripada poslovalnici Ljubljana, kjer je bilo uvedenih 12 disciplinskih postopkov (dva delavca sta bila celo po dvakrat disciplinsko kaznovana!). Drugo mesto „pripada“ delovni skupnosti skupnih služb z 9 kršitelji, sledijo pa Brežice (6), Kočevje, Škofja Loka, Kranj (po 3), Celje (2), po enega kršitelja pa premorejo enote Trbovlje, Novo mesto, Slovenske Konjice,

Ali ste spoznali katerega izmed njih? (Iz glasila delovne organizacije LEK)

Murska Sobota, Dravograd, vodstvo TOZD POS in tekstilni obrat Ljubljana v TOZD regeneracija tekstila. In kdo so kršitelji? Namestnik direktorja, 3 vodje poslovalnice, 1 komercialist, 1 skladiščnik, 3 člani inventurnih komisij, 1 knjigovodij in administrativnih delavcev, 6 strojnikov ter rezilcev ter 14 drugih delavcev. Kakor

vidimo, naše disciplinske komisije ne obravnavajo le kršiteljev „tam spodaj“, tako imenovanih „malih grešnikov“, temveč v pretežni meri odgovorne delavce. Podatek, da so med disciplinsko kaznovanimi tudi člani inventurne komisije (v delovni skupnosti skupnih služb), naj nam bo opozorilo za letošnji popis in za raz-

mišljanje o resnosti pri delu.

O stroških, ki jih imamo z disciplinskimi postopki, bi kazalo spregovoriti kdaj drugič, saj je potrebno narediti o tem ustrezno analizo. Lahko pa rečemo, da so le-ti — že zaradi naše dejavnosti — zelo visoki. Tudi o tem, zakaj je potreben petčlanski senat disciplinske komisije za odločanje o disciplinskih ukrepih, bi bilo dobro razmisliti.

Za zaključek recimo tole: Ponavljanje neznatnih dejanj kršitev ni več „neznatnost“, „dopustne“ navade pa bo s prepričevanjem potrebno povsem odpraviti, sicer bomo imeli še več — dragih — disciplinskih postopkov. V nobenem primeru pa v delovnem kolektivu ne bo smelo biti prostora za lenuhe, pijance, površneže in za tiste, ki si prilaščajo družbeno imovino in zlorablajo svoj položaj.

Ja-Ko

IZ DELA DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ

PO POLETNIH POČITNICAH SE OD SEPTEMBRA DA LJE OPAŽA TAKO NA RAVNI OBEH TEMELJNIH ORGANIZACIJ, DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB KOT NA RAVNI DELOVNE ORGANIZACIJE IZREDNO ŽIVAHNA IN POSPEŠENA DRUŽBENOPOLITIČNA AKTIVNOST, KAR ŠE POSEBNO VELJA ZA TOZD PRIPRAVA ODPADNIH SUROVIN.

KONFERENCA SINDIKATA TOZD POS

Četrta seja Konference sindikata DINOS TOZD POS je imela izredno bogat in pester dnevni red, ki so ga predhodno obravnavali izvršni odbori osnovnih organizacij posameznih poslovnih enot, ter do njih zavzeli nekatera stališča in pobude. Živahna razprava se je razvila že pri tretji točki dnevnega reda: „Pregled in oce-

na uresničevanja planskih ciljev, postavljenih v letnem planu.“ Osnovna ugotovitev vseh razpravljalcev je bila, da so kazalci poslovanja v prvem polletju zadovoljivi, vendar ne kaže spati na lovrikah. Še vedno je preveč notranjih rezerv, s katerimi bi naše poslovanje le še izboljšali. Tu gre za večjo izko-

riščenost strojnih kapacitet, boljšo organizacijo dela, boljšo poslovno politiko do partnerjev, boljše medsebojne odnose in večjo delovno povezanost, boljše delo in večjo prizadevnost vseh delavcev in večjo disciplino pri delu. Prav ti elementi bi ob primernem aktiviranju še izboljšali doseženi poslovni rezultat, so menili razpravljalci.

Razprava o aktivnostih izvršnih odborov OOS v vseh PE, predsedstva konference sindikata TOZD POS ter ostalih komisij in posameznikov v okviru dejavnosti sindikata TOZD POS je izvenela v oceni, da ni ravno najboljša in da so nekateri člani preveč pasivni. Kljub temu pa v nekaterih izvršnih odborih OOS, navzlic široko zastavljenim akcijskim programom, dob-

ro uresničujejo začrtane naloge.

Na konferenci so spregovorili tudi o oceni stimulativenega nagrajevanja po rezultatih dela in o pripravah smernic za dopolnitev sistema. Splošna ocena večine razpravljalcev je bila, da je dosedanji sistem nagrajevanja na podlagi „K“ faktorja ustrezen in obenem pomanjkljiv, ker ne stimulira kvaliteto dela, kar bo potrebno v nadaljnjem sistemu tega področja dopolniti. Veliko časa so namenili razpravi in oceni delovne discipline in kulture dela v TOZD. Zaskrbljujoč je visok odstotek predlogov za uvedbo disciplinskih postopkov. Prav temu bo potrebno v bodoče nameniti večjo pozornost, pri čemer

(Nadaljevanje na str. 10)

(Nadaljevanje s str. 9)

mora sindikalna organizacija odigrati važno vlogo, saj je disciplina in kultura dela važen faktor pri celotnem poslovanju tako temeljnih organizacij, delovne skupnosti kot delovne organizacije v celoti.

V nadaljevanju konference so ocenili delo samoupravne delavske kontrole, kritično pa so spregovorili o delovanju področja SLO in DS, saj je še premajhna povezanost med strokovno službo ter sindikatom, predvsem na področju izobraževanja. Ob koncu konference so sprejeli pobudo, da naj bo predvideno srečanje delavcev DINOSA ob večji obletnici delovne organizacije (ob 40-letnici), s športnim

rekreativnim in kulturnim programom.

Od vodje finančno-računovskega področja tov. Golca je bila podana še informacija o morebitnem brezgotovinskem izplačevanju osebnih dohodkov prek tekočega računa oziroma hranilne knjižice, kar ima določene prednosti v prometu z denarjem.

Konferenca je za člana razpisne komisije za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili predlagala Emila Boškina iz PE Nova Gorica. Za oblikovanje sklepov konference je bila imenovana posebna komisija v sestavi: Miha Srakar, Franc Zupanc in Ivan Beranič.

Po zapisniku
Janez Češnovar

O PREDLOGIH 13. SEJE

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK TOZD POS

Trinajsta seja CK ZKJ je nedvomno razgibala dejavnost ZK tudi v naši delovni organizaciji, Ni nova ugotovitev, da smo v razvoju socialističnega samoupravljanja prišli do stopnje, na katerem se odločajo nadaljnja usoda, vsebina in možnosti socialističnega samoupravljanja. Napraviti bo potrebno nove kakovostne prodore, saj današnji čas in politične razmere v naši družbi zahtevajo od ZK, da začne močno, široko in učinkovito akcijo, pri kateri bo mobilizirana delavski razred in vse delovne ljudi. Akcijo ZK otežujejo razlike v pojmovanju in izvajanju posameznih zahtev in opredelitev iz stabilizacijskega programa. Prav tako pa obstajajo razlike in nesoglasja do nekaterih vprašanj, podlag in pogojev družbenoekonomskih odnosov, na katerih temelji socialistično samoupravljanje. Opraviti je potrebno z omahovanji, nedoslednostjo in nasprotovanji, ki ovirajo izvajanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Za uresničitev sklepov, ki naj bi bili potrjeni v decembru tega leta, moramo zato angažirati vse komuniste v naših osnovnih organizacijah ZK, saj tako rekoč živimo v času, ko ne sme nihče, še posebno pa člani ZK, pasivno stati ob strani.

Zato so bile kar tri – 4., 5. in 6. seja OOKZ Dinos Ljubljana, TOZD POS namenjene prav tej temi in razpravam o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ. Na 4. seji so se člani te osnov-

ne organizacije dogovorili o aktivnostih v zvezi z omenjenimi predlogi. za izhodišče pa so jim bili: referat tovariša Ali Šukrije, predlogi sklepov 13. seje CK ZKJ in izhodišče 12. kongresa ZKJ ter 6. in 7. seje kongresa CK ZKS.

Člani ZK so si bili enotni, da je potrebno v prvi vrsti narediti nekakšno analizo razmer tako v TOZD kot v celotni delovni organizaciji, v kateri naj prevladujejo konstruktivna razmišljanja in pobude za nekatere spremembe sedanjih razmer v družbi in ZK. Tako je sekretariat OOKZ za razpravo, ki je bila na naslednji seji, pripravil predlog tem, ki naj bi izoblikovale analizo stanja v temeljnih organizacijah ter v delovni organizaciji.

Teme so bile naslednje:

1. Analiza aktivnosti vseh članov OOKZ in ocena izvajanja akcijskega programa.
2. Uresničevanje stabilizacijskega programa, formiranje cen.
3. Vodenje kadrovske politike v TOZD in DO, zmanjševanje režijskega in produktivnega dela.
4. Delavska solidarnost, družbena samozaščita in odnos do družbene imovine
5. Koriščenje obstoječih kapacitet in izraba delovnega časa.
6. Ocena naše sposobnosti za aktiviranje delavcev, ugled komunistov med delavci.
7. Ocena naše povezanosti v ožji in širši družbeni skupnosti in povezanosti z višjimi organi ZK.

13. SEJA IO OOS DSSS

Podoben dnevni red kot je imela konferenca Sindikata Dinos TOZD POS je imel tudi izvršni odbor Osnovne organizacije sindikata DSSS na svoji 13. seji. Zato je bil tudi namen te seje, da se izoblikujejo stališča in pripombe do posamezne teme, ki so bile posredovane na konferenci sindikata TOZD POS.

Iz razprav do posameznih točk so bila med drugim sprejeta naslednja stališča:

1. Delovanje IO sindikata mora biti v prihodnje v večji meri namenovano v akcije, ki bodo dobile pobudo v bazi, med delavci v neposredni proizvodnji.

2. Delovni disciplini bo potrebno v bodoče posvetiti večjo pozornost ter zaostri- ti odgovornost za spoštovanje samoupravno sprejetih „pravil igre“.

3. Ker je bilo v preteklem obdobju premalo čutiti delovanje samoupravne delavske kontrole, je IO opozoril, da so vsi delavci dolžni opozarjati na določene nepravilnosti, ki se pojavljajo v delovnem okolju ter v procesu samoupravnega odločanja.

4. IO OOS DSSS podpira predlog, da naj se srečanja delavcev Dinos organizira ob pomembnejših obletnicah delovne organizacije.

Ob koncu seje je IO predlagal kandidata za listo Zbora združenega dela občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad za člana disciplinskih komisij, in sicer Antona Urbanca in Franca Gogalo.

Po zapisniku
Janez Češnovar

V političnih krizah poštenemu človeku ni najteže opravljati svojih dolžnosti, ampak jih poznati.

BONALD

Kritika pogosto ni znanost, to je poklic, za katerega je treba več zdravja kot duha, več dela kot sposobnosti, več navade kot genija.

LA BRUYERE

Celotna razprava na 5. seji, ki se jo je poleg članov osnovne organizacije ZK temeljnih organizacij POS in RET udeležila tudi predstavica Občinskega komiteja ZKS Ljubljana Bežigrad, tov. Slavica Bohinc, je izzvenela v zelo kritični oceni razmer, ki vladajo v TOZD in delovni organizaciji, zato je umestno, če iz razprave tov. Bohinčeve izluščimo naslednje: „Tako odkriti in neposredni razpravi, kot je bila vaša, še nisem prisostvovala, pa čeprav sem bila navzoča na številnih sejah na temo predlogov sklepov 13. seje CK ZKJ. Menim, da morate s takim delom nadaljevati, saj vam le tako delo lahko pomaga k še večjemu ugledu komunistov med delavci,“ je zaključila razpravo. Sicer pa so bila o posameznih temah v razpravah izoblikovana naslednja stališča in pripombe:

— člani zveze komunistov moramo dajati vzgled vsem ostalim članom naše družbe in čim resneje pristopiti k zadanim družbenim nalogam,

— o naših sestankih in stališčih še vedno premalo informiramo delavce, posledica tega pa je, da ne uživamo med njimi tistega zaupanja in ugleda, ki bi ga morali kot dobri komunisti, — premalo uspešni smo bili pri evidentiranju kandidatov za sprejem v OO ZK, saj bi morali pritegniti več delavcev predvsem iz neposredne proizvodnje,

— več pozornosti bomo morali nameniti izobraževanju naših članov, — v sedanjem načinu informiranja ne zagotavljamo v popolnosti pravočasnih in povratnih informacij,

— pri sprejemanju novih delavcev bo potrebno postaviti ostrejša merila, kar zadeva strokovne izobrazbe oziroma z delom pridobljenih delovnih sposobnosti, — izboljšati je treba kvaliteto opreme in več pozornosti posvetiti njenemu vzdrževanju, — usmeriti se je treba na domačo opremo in stroje zaradi zagotovitve rezervnih delov,

— komunisti se morajo s svojim delovanjem uveljaviti v vseh oblikah družbenopolitičnega življenja ter s svojim delovanjem povečati ugled svoje organizacije med delavci,

— in nenazadnje se bo potrebno prizadevati za večjo povezanost osnovne organizacije z višjimi organi ZK tako na ravni občine kot republike.

vloženega dela, v smislu priprave oziroma predelave koristnih odpadkov v kvalitetne sekundarne surovine.

5. Kadrovske politike naše TOZD moramo posvetiti več pozornosti, posebno ob sprejemanju novih delavcev, ki mora temeljiti na podlagi znanja, usposobljenosti ter izkušenj. V režijskih delih naj se zaposlujejo le delavci

orientirati na opremo domače proizvodnje.

7. Ugotovimo lahko, da je povezanost naše OOZK z višjimi organi ZK slaba. Da bi vzpostavili pravilen pretok informacij, pa menimo, da je potrebna prisotnost delegata OK ZKS na naših sejah. Zato naj se ga v bodoče obvezno vabi na vse seje naše OOZK.

8. Sprejme se ocena dogodkov na DE Ljubljana, dne 14.9.1984 („Petkovi dogodki“), o kateri bomo obširneje poročali v eni od naslednjih števil.

V razpravo na 6. seji OOZK TOZD POS o predlogih sklepov 13. seje CK ZKJ so se vključili vsi prisotni člani, ki so se opredelili za naslednje usmeritve:

— težiti moramo k večji osebni odgovornosti posameznikov,

— delegatski sistem kot središče odločanja je premalo učinkovit, zato ga moramo še naprej dograjevati,

— akcijsko se moramo vključiti v urejanje razmer v lastnih okoljih,

— več pozornosti moramo nameniti kadrovske politiki na vseh ravneh,

— več poudarka moramo dati skrbi za perspektivo mladih, ki trenutno ni ravno najboljša.

Po razpravi so sprejeli naslednji

Sklepi, sprejeti na 6. seji OOZK TOZD POS, so se začeli kaj hitro odražati v praksi, vsaj kar se tiče idejnopolitičnega usposabljanja članov ZK.

Na isti seji so namreč na željo nekaterih članov sklenili, da bodo dopisno šolo marksizma obiskovali naslednji člani OO:

**Vojin Đuro,
Rovšek Cveto,
Viršček Andrej,
Fink Vojo,
Burger Dušan in
Mitrović Olga.**

Za obisk enoletne politične šole za leto 1985–1986 pa so evidentirali Miha Srakarja.

V zvezi z analizo in oceno razmer v TOZD POS in DO Dinos so ob koncu razprave člani OO soglasno sprejeli naslednje sklepe, ki jim bodo kot usmeritve za delo v prihodnje:

1. Delo naših OOZK kot tudi vseh članov ZK v naši TOZD mora biti v bodoče dostopnejše vsem delavcem našega kolektiva, saj lahko le z dobro informiranostjo delavcev o našem delu zagotovimo komunisti pravo zaupanje in ugled med njimi.

2. V bodoče moramo aktivneje pristopiti k evidentiranju kandidatov za sprejem v ZK predvsem iz vrst neposrednih proizvajalcev ter v sredinah, kjer do sedaj še ni nobenega člana ZK.

3. Več pozornosti moramo posvetiti izobraževanju naših članov, saj lahko le na ta način zagotovimo boljše in sposobnejše delo naše OO ZK kot tudi vsakega člana.

4. Zagotoviti moramo, da bo rast dohodka v še večji meri odvisna od našega

z najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

6. V bodoče je potrebno posvetiti veliko pozornosti rednemu in preventivnemu vzdrževanju naše strojne opreme kot tudi voznega parka. Pri nabavi nove opreme pa se je potrebno

SKLEP:

Komunisti v celoti podpiramo predlagane sklepe 13. seje CK ZKJ in z zadovoljstvom ugotavljamo, da so z njim narejeni bistveni premiki v metodah dela ZK. Posebno podpiramo tisti del sklepov, ki se zavzema za dosledno izvajanje stabilizacije, saj kot delavci v združenem delu na lastnih ramenih občutimo nujnost za ureditev družbenoekonomskih razmer v našem sistemu.

Na 4. seji OOZK TOZD POS so člani na predlog sekretariata OO kandidirali tov. Cvetko Bohinc za enoletno Politično šolo pri CK ZKS, ki že vrsto let aktivno deluje v družbenopolitičnih organizacijah v DO Dinos ter tudi izven DO, sicer je trenutno predsednica predsedstva konference sindikata Dinos TOZD POS.

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK DSSS

Osnovna organizacija ZK v DSSS naše DO je dne 9. oktobra 1984 razpravljala o predlogih sklepov 13. seje CK ZKJ in ocenila ter analizirala lastne razmere po 13. seji.

Na osnovi uvoda in razprave so izoblikovani naslednji sklepi:

– Člani ZK moramo bolj zavzeto opravljati delo tako na redni delovni zadolžitvi kot tudi na družbenopolitičnem področju v DO in na terenu.

– Večjo pozornost nameniti družbenopolitičnemu in strokovnemu izobraževanju članov ZK kot ostalim članom kolektiva s ciljem, da zagotovimo višjo stopnjo kakovosti dela.

– Kadrovske politike je potrebno posvetiti večjo pozornost ob sprejemanju novih delavcev. Delavci, ki opravljajo zahtevne delovne naloge in nimajo ustrezne

izobrazbe, si morajo pridobiti ustrezno izobrazbo.

– Vsi skupaj se moramo prizadevati, da notranje rezerve s pridom izkoristimo, ker edino tako bomo prispevali svoj delež k boljšemu gospodarjenju, s tem da poostriamo delovno disciplino.

– Zagotoviti moramo, da v bodoče ne bi prišlo do motenj v gospodarjenju.

– Aktivirati vse notranje rezerve pri izvajanju delovnih opravil skozi reorganizacijo, ki je v teku. S tem bomo pridobili večji delovni učinek.

– Izraba delovnega časa s ponovnim prehodom na fiksni delovni čas ob prihodu na delo.

– Programi vodij področij se morajo dosledno izvajati, saj vsebujejo strokovne rezultate in neposredno zmanjševanje proizvodnih stroškov.

Franc Gogala

Odbor za obveščanje pri konferenci sindikata DO Dinos je na svoji 2. seji 24. oktobra 1984 med drugim sprejel sklep o začetku izdajanja internega biltena „INFORMATOR“. Sicer pa bomo obširneje o sami seji poročali v naslednji številki glasila.

Osamljena predsednica Olga Mitrović zaman čaka na preostale člane Odbora za obveščanje na drugi seji, ki je bila zaradi nesklepčnosti kar petkrat preložena

Foto: Franc Gogala

NEKATERI POGLEDI NA NAGRAJEVANJE

„Vsak po svojih sposobnostih, vsakemu po njegovem delu“ je princip delitve rezultatov družbenega dela v socialistični družbi. Ta princip smo dosledno vgradili v naš samoupravni družbeno-ekonomski sistem z Zakonom o združenem delu (člen 126), ki pravi, da se osebni dohodek delavca določa tako, da ustreza rezultatom njegovega dela in njegovemu osebnemu prispevku, ki ga je dal s svojim živim delom, upravljanjem in gospodarjenjem z družbenimi sredstvi, kot svojim in družbenim minulim delom k povečanju dohodka temeljne organizacije, v skladu z načelom

delitve po delu in v sorazmerju z rastjo produktivnosti svojega dela in dela delavcev v drugih temeljnih organizacijah, s katerimi je združil delo in sredstva ter celotnega družbenega dela. Toda zakonska določila kljub svoji precizni definiciji in obvezujočim določilom še ne zagotavljajo tudi praktičnega izvajanja v vsakdanjem življenju. Kje so torej težave in dileme pri uvajanju „nagrajevanja po delu“ kot trajnem sistemu delitve, ki si ga v bistvu vsi želimo in smo se pripravljani zanj boriti. Zakaj je moralo preteči že celo vrsto let od sprejema Ustave in Zakona o združenem delu do danes, ko

lahko brez sramu ugotavljamo, da v bistvu na tem področju še nismo skoraj nič premaknili.

„No, ja“ trditev, da nismo nič naredili, je seveda preveč enostranska. Nekako smo le uspeli premakniti proces delitve po delu naprej, vendar moramo priznati da pri tem zadevamo ob celo vrsto praktično tehničnih in kar je najtežje, tudi „ob cel regiment“ pojmovnih (miselnih) težav. Težave v glavnem nastajajo zaradi tega, ker želimo princip nagrajevanja po delu uresničiti v razmerah blagovne proizvodnje, ki je tudi pri nas še stvarnost. Kaj to pomeni? To pomeni, da se naše delo

vrednoti po kriterijih, ki jih narekujejo tržni mehanizmi (ponudba in povpraševanje, cene, vrednost denarja, princip poizkusa in zmote itd.), ki pa objektivno niso odvisni direktno od našega prizadevanja, torej od našega dela, ampak od celega spleta proizvodnih odnosov v ekonomsko zaključeni celoti. Trg nas s svojimi zakonitostmi prav nič ne sprašuje, kakšno in koliko dela smo vložili za izdelavo nekega izdelka, ampak nas nagradi na osnovi tega, kako je naša proizvodnja (naš izdelek) prilagojena povpraševanju, kako smo si ustvarili monopolni položaj in podobno. Skratka, trg neodvisno od nas (posameznikov) uresničuje svoja tržna načela delitve preko cen, ne pa po socialističnih samoupravnih odnosih. Tržne cene tudi v socialističnih razmerah

VSAK OBČAN – ZAŠČITNI KOMPLET

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Takoj ko zapazimo svetlobni blisk, ki se pojavi ob jedrski eksploziji, se vležemo na zemljo z obrazom proti tlem in z rokami pod glavo.

Če je svet odprt, bo udarni val 3-krat do 4-krat manjši, če hitro ležemo, kakor da ga dočakamo stoje. Če je v bližini ustrezno kritje, kakor na primer: obcestni jarek, betonska ograja, nasip, debelejša drevo in podobno, poiščemo kritje za njim in se ustrezno zavarujemo; vendar storimo to le, če so taka kritja korak ali dva od kraja, kjer nas je zatekla eksplozija. Ako bi iskali kritja dlje proč, bi bili izpostavljeni radiativnemu in toplotnemu sevanju. — V ležečem položaju ostanemo minuto ali dve. Pozneje so nevarne radioaktivne padavine, zato tedaj poiščemo boljše kritje. V stanovanju ali na delovnem mestu poiščemo ustrezno kritje med podboji ali nosilnimi stebri. Krijemo se tako kot pred potresom,

vendar pazimo, da smo stran od oken in zunanjih vrat ter zaščitimo dele telesa tako kot na prostem.

Nikoli ne uporabljamo za kritje lahko vnetljivih objektov.

RADIOAKTIVNI UČINEK

Radioaktivni učinek jedrske eksplozije je poseben pojav, ki ni navzoč pri klasičnem orožju.

Pri jedrski eksploziji poznamo dve vrsti radioaktivnega sevanja, in sicer:

— primarno ali začetno in — sekundarno ali naknadno.

Začetno nastane v trenutku eksplozije in traja minuto. Naknadno sevanje je manj nevarno od začetnega. Pojavlja se kot radioaktivni prah, ki je proizvod nerazpadlih delov jedrskega eksploziva. Nastane minuto po eksploziji. Del radioaktivnih delcev pade takoj na zemljo, preostali del pa potuje v obliki

oblaka in počasi kontaminira večje površine.

Človek je lahko ogrožen zaradi radioaktivnega sevanja — kontaminacije v različnih okoliščinah, zato je tudi nevarnost različna. Najhuje je, kadar se človek zadržuje na območju jedrske eksplozije, saj je hkrati izpostavljen:

— mehničnim poškodbam, — toplotnemu učinku (opeklinam),

— svetlobnemu učinku (slepota),

— radioaktivnemu učinku (radiacijska bolezen).

Da bi bili zaščitni ukrepi učinkoviti, moramo predhodno biti seznanjeni z zvočnimi znaki, ki nas opozarjajo, kakšna nevarnost nam preti in s samozaščitnimi ukrepi.

Najboljša zaščita je zaklonišče. Če tega ni, pa zaklonilniki. Tudi tu je zelo važno, kakšna izvedba zaklonišča je. V zaklonišču lahko prodro RBK agensi, ki zastrupljajo (kontaminirajo). Zato imajo zelo

velik pomen osebna zaščitna pomagala, tudi samo zasilna, saj bodo omogočila, da se kolikor toliko zavarujemo, dokler ne bomo odšli na varnejše mesto. Človek je izpostavljen žarkom takoj ob jedrski eksploziji (prve minute).

Radioaktivne snovi pa vplivajo škodljivo na človeka v obliki radioaktivnega prahu (snovi), k- je lahko na človeku, v okolju, vodi, hrani in zraku. Človeški organizem ne zazna sevanja. Čim dalj časa je človek izpostavljen tem škodljivim vplivom, tem bolj je izražena radiacijska bolezen. Razvoj in oblika bolezni je odvisna od jakosti sevanja žarkov, od časa izpostavljenosti in od zdravstvenega stanja človeka. Zato je v razpredelnici drugačna količina obsevanja od naštetih razvojnih stopenj.

Radiacijska bolezen poteka v naslednjih razvojnih stopnjah:

Lažja radiacijska bolezen se pojavi pri 50 do 200 r, če jo je organizem prejel v

(Nadaljevanje na str. 14)

vsebujejo take kriterije delitve med delovnimi organizacijami, ki prav gotovo ne sledijo načelom delitve po delu.

Kako uresničiti delitev po delu, so se ukvarjali že klasični marksizma. Karel Marx je v svojem znanem delu „Kritika Gotskega programa“ proglasil, da bo delavec v socializmu za opravljeno deo dobil list papirja, na katerem bo označeno, koliko dela je opravil. S tem listom bo šel delavec v skladišče, kjer bo dobil ustrezno količino dobrin. Iz teh misli lahko jasno zaključimo, da je nagrajevanje po delu možno samo v taki družbi, kjer ne bo blagovne proizvodnje, torej v družbi brez denarja, cen in tržišča.

V blagovni proizvodnji torej ni mogoče v Marksovem smislu uresničiti načela razdelitve po delu. Nastane vprašanje, kaj lahko storimo

pri nas. Nekateri sodijo, da bomo v našem ekonomskem sistemu uresničili nagrajevanje po delu, če uresničimo nagrajevanje po produktivnosti in tako izenačimo nagrajevanje po delu z nagrajevanjem po produktivnosti. Toda temu ni tako. V dokaz proti bom skušal analizirati posamezne faktorje dohodka in osnovne zakonitosti pri delitvi dohodka v socialističnem tržnem gospodarstvu. Proizvodni faktorji so: delo, predmeti dela in delovna sredstva. Vsi ti proizvodni faktorji pa niso enaki v proizvodnem procesu. Eni so primarni in v večji meri prispevajo k proizvodnji produkta, drugi pa so sekundarni. Predmeti dela in delovna sredstva običajno niso primarni faktorji, ker so rezultat prejšnjih proizvodnih procesov. Zato niso aktivni tvorci, temveč le prenašajo

del svoje vrednosti v novo nastali produkt. Ostane torej le še delo (delovna sila), toda ta proizvodni faktor ni homogen in se lahko razdeli:

— na delo, ki ima neposreden učinek na predmete dela (repromaterial)

— na izumiteljstvo ali ustvarjalno delo

— na podjetništvo — tega pa lahko naprej delimo na tekoče podjetništvo, kamor spada vodenje, upravljanje, trgovanje in kontrola, ter na ustanavljanje novih podjetij.

Primarni proizvodni faktorji so: čisto fizično delo, izumiteljstvo in podjetništvo. Vendar ob tem v praksi nastaja vprašanje, kateremu od teh faktorjev gre le primat. Nedvomno pripada prvo mesto izumiteljstvu, saj nam vsi računi kažejo, da je preko 80 % povečanja produktivnosti rezultat tehničnega na-

predka, torej izumiteljstva. S tem, ko so nam poznani proizvodni faktorji in ugotovljen njihov primarni oziroma sekundarni vpliv na proizvodni proces, si lahko nadalje razčlenimo tezo oz. vprašanje, ali je delitev po produktivnosti enaka delitvi po delu. Na to lahko takoj odgovorimo, da delitev, organizirana po produktivnosti, ne bo proporcionalna samo vložnemu delu, temveč vsem proizvodnim dejavnikom. Torej tako nastale razlike v plačah delavcev niso odvisne samo od razlik v njihovem delu in kvaliteti, ampak tudi od razlik v učinkovitosti drugih proizvodnih dejavnikov (npr. do učinkovitosti tehnološke opreme, kvalitete repromaterialov itd.).

V nadaljevanju tega razmišljanja moramo pogledati

(Nadaljevanje na str. 14)

(Nadaljevanje s str. 13)

kratkem času in po celem telesu.

Težave nastopijo v 7 do 14 dneh po obsevanju, ki se kažejo kot glavobol, vrtoglavica, isplušna slabost. Po določenem času težave izginejo.

Srednja stopnja nastane med 200 in 300 r. Težave nastopijo hitro v 2 do 3 urah in trajajo 1 do 2 dni kot bruhanje, vrtoglavica in glavobol. Po začasnem izboljšanju po 12 dneh se stanje poslabša z izgubo apetita, drisko, izpadanjem las. Zdravljenje v bolnišnici traja 2 do 3 mesece.

Hujša ali tretja stopnja nastane med 300 in 500 r. Težave nastanejo po 20 minutah do 2 ur kot močni glavobol, bruhanje, vrtoglavica. Po kratkem izboljšanju so težave podobne kot v srednji stopnji, spremljane s povečano temperaturo.

Zdravljenje traja 4 do 6 mesecev. Pri večjih sevanjih do 600 r nastopi smrt, po daljšem času od 600 r dalje pa znatno hitreje.

V primeru radioaktivnega sevanja je važno vedeti o jakosti sevanja. Zato uporabljamo osebne dozimetre, ki so različnih oblik in jih nosimo okoli vratu (ploščica), v žepu (nalivnik) itd.

Franc Gogala
(se nadaljuje)

(Nadaljevanje s str. 13)

in opredeliti še položaj naših delavcev v združenem delu. Samoupravni odnosi delavca obvezujejo, da daje v proizvodnji poleg živega dela tudi podjetništvo in izumiteljstvo. Zato v našem sistemu delavec ne more biti nagrajen samo po enem faktorju — delu.

Ta problem se še bolj zaplete, če upoštevamo, da v sedanjem sistemu dobiva proizvod obliko dohodka. Dohodek in proizvod pa po naravi nista enaka in dohodek zato ne more biti merilo produkta. Različnost med dohodkom in proizvodom nastaja zaradi različne tehnologije dela, predvsem pa zaradi mono-

OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA ZA IZVAJANJE OSEBNE IN VZAJEMNE ZAŠČITE

se mora vsakdo
usposobiti:

- za prvo medicinsko pomoč
- za gašenje začetnih in manjših požarov
- za osebno zaščito pred učinki jedrskega, kemičnega in biološkega orožja
- za enostavnejše oblike reševanja iz ruševin, za reševanje ob poplavih in drugih nesrečah
- za prvo veterinarsko pomoč in radiološko, kemično in biološko zaščito živali (velja za občane, ki se ukvarjajo z živinorejo oziroma rejo živali)
- ter za izvajanje drugih ukrepov in aktivnosti osebne in vzajemne zaščite v skladu z ogroženostjo v okolju, kjer prebiva in dela

mora vsakdo imeti:

- zaščitno masko
- zaščitno ogrinjalo
- prvi pomoč
- po potrebi pa tudi druga osebna sredstva in reševalne pripomočke

moramo družini ali
gospodinjstvu zagotovi-
tovi:

- vsaj enotedensko zalogo suhe hrane in enomesečno zalogo osnovnih živil
- sredstva za zatemnitev stanovanja, individualne stanovanjske hiše ter osebne vozila
- najnujnejša sredstva za gašenje požarov
- sredstva za prvo veterinarsko pomoč in RKB zaščito živine (na kmetijah)
- v vsaki družini naj bi poleg tega pripravljen najnujnejše življenjske potrebščine in oprema za primer, če mora zapustiti stanovanje ob potrebi, ob odhodu v zaklonišče ali ob evakuaciji

polu ali drugih ugodnosti, ki si jih tako ali drugače pridobi posamezna delovna organizacija. Pri tem moram ponovno poudariti, da v tržnem gospodarstvu ne nastopajo pri ustvarjanju dohodka samo proizvodni faktorji, katere smo spoznali, ampak tudi kapital, monopol in druge ugodnosti ali neugodnosti (npr. določene cene). Zaradi tega mora sistem razdelitve na vseh ravneh upoštevati tudi te faktorje v realiziranem dohodku.

Sodim, da sem s to analizo proizvodnih faktorjev uspel dokazati, da nagrajevanje po produktivnosti ni enako nagrajevanju po delu.

Ob razmišljanju, kako uresničiti nagrajevanje po delu, naletimo tudi na vprašanje, po kakšnem delu naj bi nagrajevali, ali po stvarno

potrošenem delu (biološko fizikalna kategorija) ali po vrednosti delovne sile (ekonomska kategorija). ali po nekem predpostavljene delu. V naši literaturi je moč zaslediti različna izhodišča za uveljavljanje načela delitve po delu. Nekateri avtorji se zavzemajo za predpostavljeno količino dela (neko vrsto norm), ki naj bo osnova za uresničevanje načela delitve po delu. Drugi zopet sodijo, da bomo uresničili nagrajevanje po delu, če nagrajujemo po stvarno vloženi količini dela, čeprav jo je objektivno zelo težko izmeriti. Nekateri pa se zavzemajo za nagrajevanje po družbeno potrebnem delu. Poleg tega se pojavljajo še mnenja o nagrajevanju po družbeno priznanem

delu ter različne kombinacije enega in drugega. Skratka, tudi teoretiki našega sistema si še niso enotni kako preprosto parolo o delitvi novo ustvarjene vrednosti v praksi pravično in smotno razdeliti. To kaže tudi na dejstvo, da je naš samoupravni družbenoekonomski sistem še vedno v razvojni fazi, zato od njega ne moremo pričakovati, da bo takoj dajal odgovore na vsa nakopičena vprašanja, ki nastajajo v praksi pri iskanju poti do resničnih samoupravnih proizvodnih odnosov. Na koncu bi želel poudariti, da ta prispevek ni namenjen dokazovanju bralcem, da nagrajevanja po delu ni možno oziroma ne bo možno v praksi postopno uveljavljati ampak, da je uveljavljanje tega načela

POSLEDICE OBSEVANJA CELEGA TELES

(enote so navedene v Sievertih /Sv/, v oklepajih pa v radih /r/)

(1 Sievert = 100 radov)

Obsevanje do 0,25 Sv (25 r):	ni znamenj bolezni
Obsevanje od 0,25 Sv do 1 Sv (od 25 do 100 r):	pri 10 % kratkotrajno bljuvanje, zdravljenje ni nujno potrebno
Obsevanje od 1 Sv do 2 Sv (od 100 do 200 r): (kritična doza)	večina kaže l a h k a bolezenska znamenja, umrljivosti ni
Obsevanje od 4 Sv do 4,5 Sv (od 400 do 450 r):	50 % smrtnost,
(srednja smrtna doza)	Srednje huda r a d i a c i j s k a bolezen
Obsevanje 6 Sv (600 r) in več:	90 – 100 % smrtnost

povezano s celo vrsto teoretičnih in praktičnih problemov, ki ne dopuščajo poenostavljanj v obliki „jaz več delam od soseda, zato moram tudi več dobiti“. V sedanjem trenutku lahko mirno trdimo, da se načelo nagrajevanja po delu v naši družbi nasploh in tudi delno v naših TOZD uresničuje z nagrajevanjem po količini in kvaliteti dela to je po produktivnosti. Ob tem moramo priznati, da žal še ta kriterij ni zajet pri vseh delih in nalogah v naši organizacijski celoti. Zato se moramo čimprej z vso zavzetostjo in strokovnostjo lotiti analize in vrednotenja dela vseh nosilcev proizvodno poslovnega procesa vsaj po količini in kvaliteti. S tem bomo dosegli željene stimulative rezultate med posamezniki, vendar bo pot

do pravega, popolnoma pravičnega nagrajevanja po delu še dolga in zapletena ter vezana na pozitivna dopolnila celotnega družbenoekonomskega sistema.

Marjan ing. Razpotnik

Za vsako stvar, ki si jo zamudil, si dobil nekaj drugega; za vsako stvar, ki jo dobiš, nekaj izgubiš.

EMERSON

Prišel sem vam pomagat, vi pa se pritožujete, da nočem z vami jokati.

NIETZSCHE

10. oktobra 1984 je bil ob 4. uri zjutraj na tekstilnem obratu v Ljubljani manjši požar, v katerem je bilo uničenih 6 bal bombažnih sekundarnih vlaken in poškodovan del fasade objekta za čiščenje bombažnih vlakenskih odpadkov.

Tekstilni odpadki so požarno zelo nevaren material, stopnja požarne nevarnosti pa se ob njihovi predelavi še poveča.

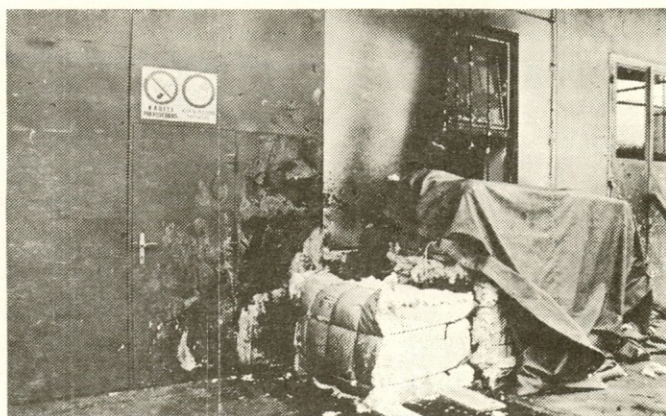
V TO Ljubljana so uvedeni preventivni protipožarni ukrepi, ki med drugim tudi predpisujejo 24-urno osamitev sekundarne surovine po njeni strojni predelavi, da bi v primeru samovžiga oziroma vžiga zaradi razgrete morebitne kovinske primesi, ki se lahko nahaja v odpadkih, ogenj ne zajel širšega območja. To se žal večkrat dogaja v domačih in tujih regeneracijah tekstilnih odpadkov. V tem primeru, ko je bilo 6 bal bombažnih sekundarnih vlaken skladiščeno izven objekta, ni izključeno, da je prišlo do tlenja in nato vžiga bal zaradi kajenja in malomarno odvrženega cigaretnega ogorka, kar se je kljub številnim opozorilnim znakom in posebnega opozarjanja na področju poslovalnice in obrata na Kurilniški 18 v zadnjem času zelo pogosto dogajalo.

Požar je bil kljub preventivnemu predpisu vsakournega obhoda varnostnika, s posebnim poudarkom na zaznavanju vonja po tlečem papirju v območju objekta za čiščenje bombažnih vlakenskih odpadkov, opažen prepozno, tako da je bilo uničenih vseh 6 bal, delno zaradi ognja, delno zaradi gašenja.

Intervencijo gašenja je opravila gasilska brigada mesta Ljubljane, primer pa je bil javljen tudi upravi javne varnosti.

V bodoče je potrebno še povečati kontrolo požarno nevarnih območij in izvajanje ter dopolnjevanje posebnih preventivnih protipožarnih ukrepov, v izdelavi pa je tudi projekt nabave in namestitve javljalcev in naprav za avtomatsko gašenje na najnevarnejših delovnih področjih regeneracija tekstilnih odpadkov.

Stanislav Pesjak,
direktor TOZD RET

Pogled na prizorišče požara na TO Ljubljana. Tudi opozorilni znaki niso včasih dovolj.

UČINKOVITA PROTIPOŽARNA PREVENTIVA

Po podatkih, ki so na voljo o vzrokih požarov, nastane pri nas preko 80 % vseh požarov zaradi človekovega neprimernega ravnanja v okolju, v katerem dela ali biva. Tudi vzroki, ki so takoiimenovane tehnične narave, so v večini primerov povezani z napačnim ravnanjem človeka, npr. slabim vzdrževanjem strojev in drugih delovnih pripomočkov.

Preventivno delovanje proti požaru pomeni preprečevati, da bi požar nastal ali pa ga pogasimo že v začetni fazi. Tako z malimi sredstvi preprečimo več milijonsko škodo, nemalokrat pa tudi človeške žrtve.

Požarno škodo bi morali obdržati v znosnih okvirih ob določeni stopnji organiziranosti požarnega varstva. Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list SRS, št. 2/76, 21/78) je osnova pravnega organiziranja varstva pred požarom vse od delovnega mesta in doma do samoupravnih interesnih skupnosti, občine in republike.

Ukrepe za varstvo pred požarom, ki jih določa zakon ali drugi predpisi, morajo uresničevati organizacije združenega dela, druge organizacije, državni organi in druge pravne osebe, kakor tudi občani. Vsi smo dolžni sodelovati pri gašenju požara, reševanju ljudi in premoženja bodisi z orodjem ali drugimi sredstvi. Seveda bomo sodelovali v okviru svojih možnosti in sposobnosti ter brez nevarnosti za svoje življenje.

Varstvo pred požarom se v OZD organizira na podlagi Pravilnika o varstvu pred požarom. Imeti ga morajo vse OZD in druge organizacije. Pravilnik mora določiti, kako je v delovni organizaciji organizirano varstvo pred požarom, kakšne varnostne ukrepe je treba izvesti glede na de-

lovne, tehnološke in tehnične pogoje dela in kako ukrepati, da bo požar čimprej pogasjen ali vsaj omiljen. Varstvo pred požarom ne moremo in ne smemo gledati ločeno od ostalih dejavnosti, ki obravnavajo posamezne sektorje varnosti. Celotno varnostno problematiko je treba obravnavati enotno, ker se posamezne dejavnosti dopolnjujejo in združujejo v okviru družbene samozasčite, in to na ravni delavnice, obrata, TOZD in OZD ter družbenopolitične skupnosti.

Enotne oblike organiziranja varstva pred požarom v OZD ali TOZD ni, ker ni enakih nevarnosti za nastanek in razvoj požara. Govorimo o tako imenovani stopnji požarne ogroženosti v OZD, TOZD, obratu, delavnici. Ta je odvisna od vrste tehnološkega po-

stopka, vnetljivosti in gorljivosti snovi oziroma predmeta poslovanja, količine vnetljivih in gorljivih snovi, načina skladiščenja itd.

Od stopnje požarne ogroženosti je odvisno, kakšni bodo preventivni in obrambni protipožarni ukrepi v določenem delovnem okolju: ali bomo imeli svojo lastno poklicno gasilsko enoto, kakšna bodo protipožarna sredstva in naprave, ali bodo potrebne alarmne naprave itd. Protipožarni ukrepi bodo uspešni le, če bo poskrbljeno za trajni nadzor nad izvajanjem dogovorjenih in predpisanih ukrepov, ki zagotavljajo željeno stopnjo varnosti pred požarom. Takšen nadzor pa lahko najbolje opravljajo le tisti zaposleni, ki dobro obvladajo delovni in tehnološki proces ter po-

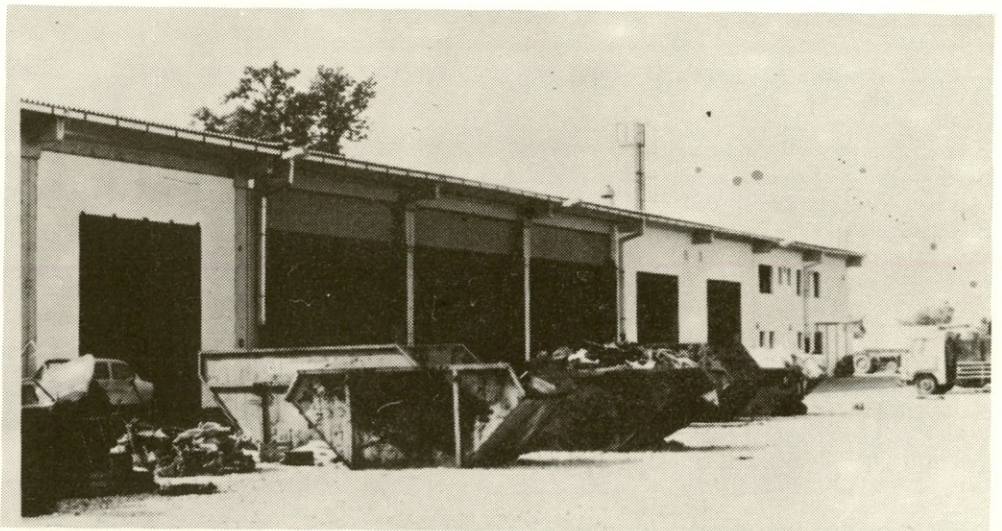
znajo vse nevarnosti za nastanek požara.

Poglejmo, kakšna je stopnja požarne ogroženosti v naši DO.

TOZD   PRIPRAVA ODPADNIH SUROVIN

1. Nevarnosti, izvirajoče iz tehnologije dela

— avtogeno rezanje, varjenje
Rezilec ali varilec lahko povzroči požar, če pred pričetkom del z mesta rezanja ali varjenja ne odstrani vseh gorljivih snovi ali če reže oziroma vari preblizu lesenih objektov ali skladišč gorljivih snovi. Potencialno nevarnost predstavljajo tudi prazne posode, v katerih so se nahajale gorljive ali lahko vnetljive snovi. Pri rezanju takih posod lahko pride tudi do eksplozije.

Tole je del novega sodobno zgrajenega objekta naše poslovalnice v Celju, ki so ga odprli v začetku junija letos. Poleg upravnega dela so v njem še skladišča papirja, zaščitnih sredstev in rezervnih delov, prostori za drobní odkup, mehanična delavnica ter garaže. Objekt meri cca 1200 m²

Lokacija pa se nahaja v Vzhodnih Trnovljah. V.d. poslovodje Franc Čakš se je pohvalno izrazil o tej pridobitvi, saj se vsi delavci zelo dobro počutijo, pogoji so izredni, kar se izrazil o tej pridobitvi, saj so vsi delavci zelo dobro počutijo, pogoji so izredni, kar se odraža tudi na delovni storilnosti, povečal pa se je tudi drobní odkup. Vse to pa je zanesljivo porok za tako uspešno poslovanje enote, kot je bilo v zadnjih mesecih.

Slika in besedilo:
Janez Češnovar

– skladišča tekočih goriv in maziv ter varilnih plinov so mesta s stalno nevarnostjo za izbruh požara, če neprevidno ravnamo z ognjem.

– možnosti vžiga so tudi zaradi okvar električnih instalacij, zato moramo tem v skladiščih gorljivih snovi posvečati posebno pozornost in skrb.

– Nevarnosti, izvirajoče od električnega toka (razsvetljava, pogon)

Električne instalacije, ki so stare in izstrošene ter povrh še slabo vzdrževane, predstavljajo stalno nevarnost za izbruh požara.

Skladišča papirja in krp so močno ogrožena, vendar le ob nepravilnem ravnanju nekega subjekta, npr. nemarno odvržen gorek, uporaba odprtega ognja ali varjenja preblizu papirja in krp. Nevarnost požara je posebno velika poleti ob sušnih mesecih in preti zlasti od strank, ki nekontrolirano pohajajo po nekaterih naših skladiščih.

Nepravilna uporaba električnih grelnih teles, rešojev in drugih peči, stojčih na lesu ali preblizu lesenih sten tudi predstavlja nevarnost za izbruh požara.

2. Preventivni ukrepi za preprečevanje požarov:

– Dosledno ravnanje po obstoječih navodilih za avtogeno rezanje, varjenje in izvajanje kasacij, kjer je jasno zahtevano, da mora rezilec rezanje izvajati v zadostni oddaljenosti od gorljivih objektov ali gorljivih predmetov, predhodno pa iz objekta rezanja odstraniti vse gorljive snovi.

– Pregledovanje električnih instalacij v vseh poslovnih enotah vsaj enkrat letno. Preglede mora izvršiti pooblaščen oseba elektro stroke.

– Papir in krpe je treba skladiščiti v polzaprtih skladiščih ali vsaj na mestih, ki niso zelo frekventirana in vedno vsakomu dostopna. Papir ne bi smeli skladiščiti ob notranjih transportnih poteh in na mestih, kjer se izvaja tudi druge dejavnosti.

– Ob skladiščih papirja, krp, tekočih goriv in varilnih plinov je nujno na

ROVŠEK CVETO – VODJA DELOVNE ENOTE LJUBLJANA

CVETO ROVŠEK

Rojen je 3. maja 1952 v Kresniških Poljanah pri Litiji. Po končani osnovni šoli se je najprej izučil za strugarja in končal srednjo tehnično strojno šolo. Nato se je ob delu izobraževal na visoki šoli za organizacijo dela in v letu 1978 diplomiral na prvi stopnji organizacijsko proizvodne smeri. Šolanje nadaljuje na drugi stopnji in ga zaključuje. Od leta 1970 dalje pa vse do zaposlitve pri nas, je bil v Litostroju 3 leta kot strugar, nato 4 leta planer in tehnolog specialnega orodja, 2 leti vodja planske službe TOZD Mon-

taža in zadnja 4 leta vodja centralne planske koordinacije za DO Litostroj TOZD Prodaja.

V vsem navedenem času je opravljal tudi različne družbenopolitične dolžnosti, kot predsednik mladinske organizacije, delegat v SIS za izobraževanje, član sveta krajevne skupnosti. Sedaj pa opravlja dolžnost člana krajevne konference SZDL Britov pri Kranju, kjer tudi stanuje. Zaradi svoje aktivnosti je bil sprejet v članstvo ZK.

Na sedanjem delu mu želimo nadaljnjih delovnih uspehov.

dobro vidna mesta namestiti opozorilne napise proti kajenju in uporabi odprtega ognja. Po opozorilih se morajo dosledno ravnati domači delavci in tudi stranke, za katere mora biti ob vseh vhodih nameščeno opozorilo o prepovedi kajenja.

– Navodila za ravnanje z ogrevnimi napravami je treba strogo izvajati. Navedena so v načrtih varovanja pred požarom, ki so bili izdelani za vse poslovne enote.

– Gasilni aparati in hidranti morajo biti redno kontrolirani, nameščeni na ustreznih mestih blizu požarno nevarnih mest ter hitro dostopni.

Ostala gasilna oprema, kot cevi, ročnik-in drugo mora biti vedno v brezhibnem in pripravnem stanju.

– Delavci morajo biti usposobljeni za ravnanje z gasilnimi aparati in hidranti.

TOZD REGENERACIJA TEKSTILA

1. Nevarnosti za požar, izvirajoče iz tehnologije dela

Zaradi specifičnosti dela v obeh tekstilnih obratih že tehnologija sama po sebi predstavlja stalno nevarnost za pojav požara. Stroje za izdelavo čistilne bombaževine, trgalni stroj in linijo za predelavo bombažnih vlakenskih odpadkov namreč zalagamo z bombažnimi odpadki, ki jih dobimo od tekstilne industrije. V teh odpadkih se nahajajo kot nezaželene primesi trdi kovinski delci. Te delce skušamo ročno ob zalaganju v stroj čim popolneje odstraniti ali jih izločiti z magnetnim separatorjem. Vendar se to vedno ne posreči in tako občasno kak prikrit trdi delec ob trku z delomstroja povzroči iskro, ki lahko vžge material.

2. Ostale nevarnosti za izbruh požara

Te nevarnosti so predvsem subjektivnega značaja in so lahko nemarno odvržen cigaretni ogorek, uporaba odprtega ognja preblizu gorljivih snovi, slabo vzdrževane električne napeljave, grelna telesa in podobno.

3. Preventivni ukrepi za preprečevanje požarov

Delavci obeh tekstilnih obratov se morajo dosledno ravnati po varnostnih navodilih, ki obsegajo naslednje ukrepe:

– Pred pričetkom delovnega dne posluževalec stroja linije oziroma vodja izmene preveri urejenost delovnega prostora, stanje požarno-varnostnih naprav, proste dostope do hidrantov in gasilnih aparatov, ki moraj biti v vsakem trenutku v pripravnem stanju.

– Dovožne transportne poti do obratov moraj biti proste.

– Dosledno je potrebno upoštevati prepoved kajenja v delovnih prostorih obeh obratov in na dvoriščih pred obrati. Opozorilni znaki proti kajenju in uporabi odprtega ognja morajo biti vedno nameščeni na ustreznih mestih.

– Upoštevati se morajo ostala interna navodila za varno delo.

4. Ukrepi ob pojavu vžiga ali požara

(Nadaljevanje na str. 18)

V SPOMIN

Umrli je Janez KALAN, ki je bil rojen 15. decembra 1921 na Sorškem polju, v vasi Podreča. Njegova življenjska pot je bila veskozi naporna. Že kot otrok je moral opravljati različna dela na kmetiji. Kot mladenič je v sredini leta 1943 odšel prostovoljno v partizane, in sicer v Gorenjski odred, nato pa z reorganizacijo te enote prišel v Prešernovo brigado. V tej enoti je sodeloval v vseh njenih akcijah, med katere pa prav gotovo lahko štejemo najtežje, kot je borba v žirovskem vrhu, Jelenovem žlebu, kjer je bilo razoroženih več sto italijanskih vojakov in zaplenjenega orožja. Sodeloval je tudi v napadu na TURJAK. Tu je bil tudi ranjen in nato poslan v bolnišnico, kjer je po okrevanju ostal tam kot bolničar. Za svojo aktivno delo v NOV je bil večkrat odlikovan, med drugim z redom za hrabrost, redom zaslug za narod in drugimi odlikovanji.

Po osvoboditvi je opravljal različne dolžnosti. Bil je predsednik krajevnega ljudskega odbora MAVČIČE, član okrajnega odbora Kranj. Opravljal je tudi različne druge dolžnosti v odbororu Zveze borcev in OF, kasneje pa v SZDL.

Na poslovalnici DINOS v Kranju se je zaposlil 16. aprila 1959 ter opravljal različna dela, nazadnje pa je bil skladiščnik vse do upokojitve 30.6.1977. Sodeloval je tudi v delavskem svetu, kamor je bil večkrat izvoljen, prav tako pa tudi na različnih dolžnostih v osnovni organizaciji sindikata. Vseskozi ga je posebej odlikovalo tovarištvo, katerega

je kot partizan vedno gojil, cenil je delo in poštenost, vedno pa je nasprotoval različnim slabostim in nepravilnostim.

Kljub izredno slabemu vremenu se je pogreba udeležilo veliko njegovih bližnjih sodelavcev, kar je dokaz, da smo ga cenili in spoštovali.

JANEZ KALAN

MARIJA ŠUREC

IZ TOZD RET V BOHOVI PRI MARIBORU SMO PREJELI PISMO, V KATEREM SO NAS OBVESTILI, DA JE UMRLA NJIHOVA UPOKOJENA DELAVKA MARIJA ŠUREC. PISMO OBJAVLJAMO V CELOTI.

Obveščamo vas, da je umrla Marija Šurec, upokojena delovne organizacije DINOS, TOZD RET Bohova. Od nje smo se poslovili dne 11.9.1984 na hoškem pokopališču. Ker je prejela vaš časopis, odnosno glasilo delovne organizacije Dinos, s katerim si je krajšala čas, zato se čutimo dolžni, da vas obvestimo in obenem tudi zahvaljujemo.

Prosimo vas, če dovolite, da se po tej poti zahvalimo za darovano cvetje OOS TOZD RET Bohova in sodelavcem.

Prilagam tudi sliko, če jo boste morda objavili v glasilu.

Lep pozdrav

Oblonšek Marija
Oblonšek Janez

(Nadaljevanje s str. 17)

— V primeru vžiga ustavimo stroj, izklopimo električni tok in tleče ogorke ali ogenj. Ves material, ki je v stroju moramo odstraniti in pregledati. Zavedati se moramo, da je vsaka zamujena sekunda začetka gašenja lahko usodna, ker se bo ogenj razbohotil do velikosti in mu z lastnimi gasilnimi sredstvi ne bomo več kos.

— Če se ogenj razbohoti do velikosti, ki jim nismo več kos, moramo takoj poklicati poklicno gasilsko četo. Medtem ko čakamo na gasilsko enoto, opravimo naslednje: zapremo okna, vrata, zračnike, da preprečimo dovod zraka; začnemo gasiti z gasilnimi sredstvi, ki so nam na voljo; prekinemo dovode vseh energetskih virov (plin, elektrika); iz območja požara odstranimo vse gorljive snovi. Po uspešnem gašenju vžiga ali požara moramo bale in drug material, ki je bil v času gašenja v de-

lovnem prostoru, odstraniti v požarno-varno oddaljenost od vseh objektov in gorljivih snovi

— Iztrošene gasilne aparate je treba takoj nadomestiti z novimi iz rezervnih zalog.

ZAKLJUČEK

Dosledno izvajanje vseh predpisanih preventivnih ukrepov se nam je doslej dobro obneslo, saj smo pri predelavi tekstilnih odpadkov imeli že več vžigov, ki so jih delavci pravočasno opazili in tudi uspešno pogasili. Zavedati pa se moramo, da se ne glede na upoštevanje preventivnih ukrepov začetki ali omejeni požar razširi.

Zato smo se odločili za nabavo in vgradnjo avtomatskih javljalcev vžiga in avtomatskih gasilnih naprav, ki bodo nastalo iskro udeležili že na mestu nastanka. S tem bomo preprečili, da bi se iskra razvila v večji plamen, ki bi lahko prerasel v uničujoč požar.

Anton Urbanc

REKREATIVCI DINOSA!

Komisija za kulturo, šport in rekreacijo organizira v sodelovanju z Industrijskim birojem Ljubljana popoldansko rekreacijsko dejavnost ob torkih na Osnovni šoli Boris Kidrič, v Savskem naselju, med 18.00 in 19.30.

Vsi zainteresirani ste vabljeni v telovadnico. Največkrat igrajo košarko, če pa bo udeležba boljša oziroma številnejša, se lahko dogovorimo tudi za druge športe. V telovadnici so na razpolago slatice in tuši.

KOMISIJA ZA
KULTURO, ŠPORT IN
REKREACIJO

ODDIH NA ROGLI

Pogled na vas Rogla z razglednega stolpa

Foto: Stane Koman

Kovaška industrija v Zrečah je ena naših največjih poslovnih partnerjev. V njene načrte tudi mi vlagamo naša sredstva. Pred leti je ta industrija začela vlagati sredstva v izgradnjo rekreacijskega turističnega centra UNIOR na planini Rogla, ki je nad Zrečami, na tako imenovanem Zreškem Pohorju. K izgradnji tega centra je povabila tudi svoje poslovne prijatelje in med tistimi, ki so se temu vabilu odzvali, je tudi DINOS. V RTC UNIOR ROGLA smo vložili toliko naših sredstev, kolikor stane 16 ležišč. Pri rezervaciji teh ležišč imamo prednost in 10 % popusta pri ceni penziona. Letos pozimi je na Rogli že letovalo nekaj družin naših delavcev. To so bile družine, pri katerih vsi smučajo, starši in otroci. Na Rogli so namreč idealne smučarske razmere. Čez poletje žal ni bilo interesentov, čeprav je na Rogli tudi poleti izredno lepo. To sem ugotovil septembra meseca letos, ko sem bil na Rogli 5 dni. Lepo vreme je bilo sicer samo prva dva dneva, toda tudi toliko je bilo dovolj, da sem dojel, koliko je Rogla vredna pri nabiranju novih telesnih in duševnih moči.

Rogla ljudi začara, tako pravijo ljudje iz Zreč in Slovenskih Konjic. Tako pravijo tudi tisti, ki prihajajo na Roglo, to pa so poleg domačinov in Celjanov tudi Zagrebčani in Varaždinci, pa tudi Madžari in Nizozemci, ki so menda kar stalni gostje Rogle. Začarala je tudi Marjana Osoleta, ki je leta 1967 prišel za direktorja Kovaške industrije v Zrečah in se z domačimi povzpel na Roglo. In ker Marjan Osole, tako je zapisal novinar Dela, Jože Jerman, bolj gleda v prihodnost kot na sedanost, je del sredstev, ki jih ustvarja zreška kovaška industrija, začel usmerjati v izgradnjo visokogorskega smučarskega centra na Rogli. Pa ne samo smučarskega. Poleti naj bi ta center predstavljal tudi zdravstveni center. Tu so na višini 1.517 metrov povsod, do koder seže oko, iz 30 metrov visokega razglednega stolpa na vrhu Rogle, sami smrekovi gozdovi. Tu je redki in čist gorski zrak in če k tem prednostim dodamo še sonce, spoznamo, da je tu zdravje doma. Leta 1948 so Zrečani na Rogli zgradili planinsko kočo. Petindvajset let ka-

sneje so pol te koče podrli in k preostali polovici prizidali hotel, ki je dobil ime Planja. Preteklo leto so poleg zgradili še ne hotel z imenom RTC UNIOR in ga povezali s hotelom Planja s hodnikom — mostičkom. Vse se arhitektonsko ujema. Vse je grajeno v planinskem stilu, pretežno v temno obarvanem lesu, ki tudi predstavlja termično izolacijo. Vsak hotel ima svojo recepcijo. Hotel RTC UNIOR izdaja sobe v depandansah in bungalovih, Planja pa hotelske sobe. Poleti dela samo recepcija v hotelu Planja, ker gostov ni veliko. Ko sem bil septembra meseca na Rogli, nas je tisti teden bilo pravih gostov manj kot deset. Poleg nas je bilo še 15 mladincev in mladink nekoga športnega društva, ki

ROGLA

Na delu koče, ki je ostal, je bakrena plošča z naslednjim napisom:

DS UNIORJA je dne 17. novembra 1973 na Rogli sprejel sklep o pričetku gradnje RTC UNIOR ROGLA.

V času od 1973. do 1983. leta smo pod vodstvom direktorja Osoleta Marjana in s sodelovanjem drugih delovnih organizacij zgradili RTC in tako lepote Zreškega Pohorja vključili v turistično ponudbo Slovenije.

*Delavci Uniorja
Rogla, 17. decembra 1983*

Novi hotel na Rogli s prehodom v stari hotel Planja

Foto: Stane Koman

so imeli na Rogli suhi smučarski trening in približno prav toliko delavcev, ki so gradili tenis igrišča in ceste.

Rogla kot dvojni center, smučarski in zdravstveni seveda še ni dokončan, je pa že ogromno storjenega v tej smeri. Kaj vse je že zgrajeno: dva hotela in vse kar spada zraven. Restavracijski prostori z 820 sedeži, dve depandansi: Jelka in Brinje, 55 bungalovov in skoraj prav toliko vikend hišic organizacij združenega dela. V teh prostorih je okrog 1200 ležišč in pozimi, kadar so

snežne prilike ugodne za smučanje, je na Rogli vsak dan čez 1100 gostov.

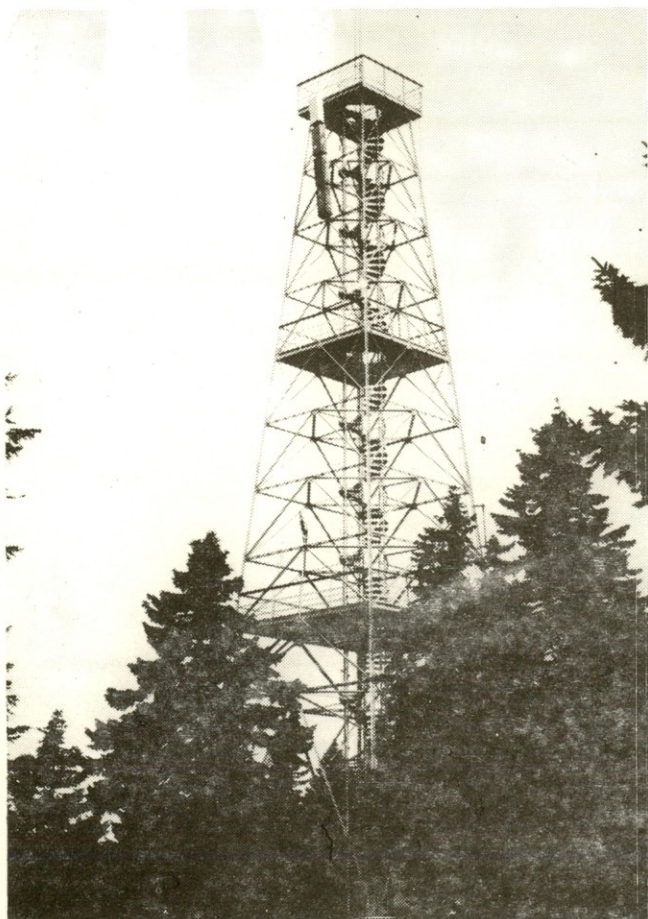
Potem je tu verjetno več vlečnic kot kjerkoli drugje v Sloveniji. V eni uri lahko povlečejo ali prepeljejo 9.650 oseb oziroma smučarjev. Na vrhu Rogle so prostorna smučišča (poleti travnate površine) za smučarje otroke in začetnike sploh. To daje temu centru poseben čar. Na robih teh smučišč so smučišča za bolj zahtevne smučarje, vse do smučišč, ki imajo FIS kvalifikacije. Snega je tu običajno meter in pol, zima pa traja tudi 4 mesece, če ne več.

Bungalovi

Foto: Stane Koman

Bungalovi in vikendi na Rogli predstavljajo turistično vas z imenom Rogla. Vas povezuje Gabrova cesta, ki pelje samo v sredino vasi. Bungalovi z imeni: Jerebika, Smreka, Gaber, Bor in vikendi organizacij združenega dela so povezani med seboj z meter širokimi potmi, tlakovanimi z naravnimi ploščami tamkajšnjega kamna. S takšnimi potmi so te hišice, oblečene v les, povezane tudi s hoteloma RTC UNIOR in PLANJA, ki imata poleg bungalovov tudi tri depandanse: Brinje, Jelka I in Jelka II.

Razgledni stolp na Rogli

Foto: Stane Koman

Kovaška industrija Zreče – direktor je dipl.ing. Marjan Osole – najtesneje sodeluje s Turističnim društvom Zreče; predsednik tega društva je prav tako Marjan Osole. Leta 1980 je Turistična zveza Slovenije dala temu društvu priznanje za 1. mesto v tekmovanju za najbolj prizadeven turistični kraj v Sloveniji.

In s čim naj bi se gosti ukvarjali poleti? Če je pozimi slabo vreme, če pada sneg ali je megla, se gost še vseeno lahko malo smuča. Drugače je poleti. Če pada dež ali je megla, najbolje storiš, da ne greš iz hotela. To pa ni tako strašno. V hotelu Planja je na razpolago bazen s toplo vodo, velikosti 10 krat 5 metrov in sauna. Poleg bazena je trim kabinet. Septembra meseca še ni bil odprt, oprema pa je že bila v njem, toda še zapakirana. Za poletno rekreacijo v lepem vremenu pa je na Rogli, v neposredni bližini obeh hotelov zgrajen nogometni stadion. Trava na njem se še ni dovolj obrasla, zato se letos še ni smelo igrati na njem, toda nogometno igrišče na taki višini je tudi enkrat primer, za nas, Jugoslavijo. Tu je tudi že zgrajeno igrišče za košarko, medtem ko bodo do zime končali z deli na treh ploščadih, na katerih bo 6 tenis igrišč. Zgrajeno imajo tudi svojo tehnično bazo za vzdrževanje vseh objektov in cest na Rogli.

In kakšne so cene? Letos poleti je bil penzion dnevno 1.534,00 din (za nas 10 % manj), pozimi pa bo nekaj čez 2.000,00 din, verjetno kakšnih 2.500,00 din na osebo. Kdor od naših bo hotel pozimi smučati na Rogli, si mora že sedaj rezervirati prostor oziroma ležišče, ker sicer ne bo dobil mesta, četudi smo sovlagatelji za določeno število ležišč. Pozimi je interesentov toliko, da vse, kar ni rezervirano, zasedejo. O denarju, ki ga je treba prihraniti za smučanje na Rogli (ali kje drugje, povsod bo drago), pa ne bom pisal. Ljubitelji smučanja ga gotovo že nekaj časa „devljejo na stran“, sicer na primer 10 dnevnega stroška za zimsko opojnost, ne bi zmogli. V bungalovih res plačaš samo prostor oziroma sobo, v katerih so po 4 ležišča, kar pa ne pomeni, da nimaš stroškov s prehrano. Malo manjši so, če hrano prineseš s seboj in si jo sam kuhaš.

Nikakor vas ne bi rad prestrašil s cenami. Naročilo, ki sem ga dobil na

(Nadaljevanje na str. 22)

(Nadaljevanje s str. 21)

uredniškem odboru našega glasila, ima ravno nasproten namen. S to reportažo naj bi pri vas zbudil zanimanje za Roglo. Pa ne samo za odih pozimi. Tudi za poleti. Še bolj za poleti, saj letos, kot že rečno, ni

nobeden izkoristil te možnosti. Poleti še rezervacija ni potrebna, kar pa ne pomeni, da greš lahko tja gor kar mimo Dinosa, če hočeš koristiti 10 % popust pri ceni penziona.

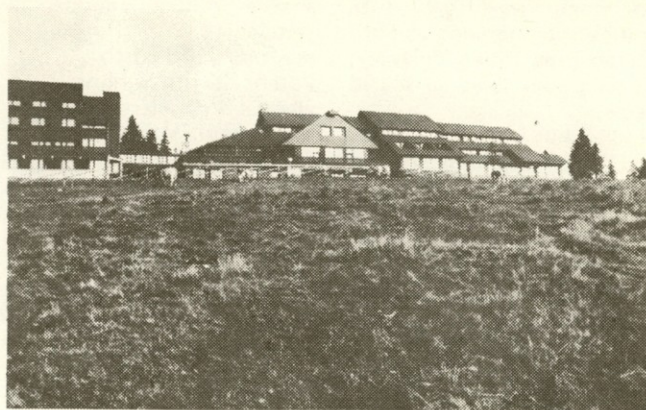
Stane Koman

MARIJA ROZINA

je bila z družino na Rogli od 21. do 28. januarja letos. Marija je povedala, da je na Rogli za smučanje boljše kot v Kranjski gori, in sicer zato, ker so smučišča blizu bivališča, blizu hotela.

V Kranjski gori moraš na smučišča s smučmi na avtomobilu, tako so daleč, na Rogli pa greš na smučišča s smučmi na nogah, tako so blizu.

To šolsko leto oziroma drugo leto, ko bodo šolske počitnice, bodo šli spet na Roglo, tudi zato, ker upajo, da tudi letos ne bo vrst pred vlečnicami, kar je rak rana Kranjske gore.

Pogled na hotel Planja z južne strani Foto: Stane Koman

„MALENKOSTI“

IZ SAVUDRIJE IN FUNTANE

JERNEJ KOVAČ, upravnik naših hišic v Savudriji in počitniških prikolic v Funtani pri Vrsarju, je letos opravljal to dolžnost od 1. avgusta do 23. septembra. Pred njim je do 1. avgusta opravljal to dolžnost Karel Uršič iz Maribora. Na našo prošnjo, da naj na kratko pove, kako je bilo letos v Savudriji oziroma v Funtani, je Jernej Kovač natrosil naslednje zanimive podatke: „S člani dinosovega kolektiva, ki so bili tam na letnem oddihu, nisem imel nobenih problemov, čeprav so bili nekateri zaradi slabega vremena slabe volje.

V Savudriji je vihar izruval oziroma nagnil borovec med hišicama A in B. Postavili smo ga nazaj in podprli z dvema plohom. Upam, da se bo bor zopet zarasel, razen če se ne bo kdo čez zimo polakomnil plohov, s katerim je podprt in bo bor padel. Vihar je tudi premaknil strešno krtino na hišicah A in B. Strehi je bilo potrebno popraviti. V hišicah C in D je bilo potrebno odmašiti odtok tušev, v stanovanju D-1 pa je bilo potrebno zamenjati stranišni rezervoar za vodo, ker je bil počen. V stanovanju B-2 je, nagajala elektrika. Preskakovala je tako, da je izključevala hladilnik. Potrebno je bilo zamenjati kabel.

Hišice v Savudriji so na zunaj take kot morajo biti. Vse lepo urejene, tudi po končanem letovanju. Notranje stene počitniških stanovanj pa so kot v klavnihah. Tudi letos ni bilo mogoče dobiti tablet proti komarjem in počitničarji so komarje pobijali na vse mogoče načine.

V Funtani je bilo ves čas vse v redu, razen zadnje dni. Počitničarji iz dveh prikolic so pozabili spraviti v prikolice vrtni sedežni garnituri, počitničarji iz treh prikolic pa so pozabili prenesti v prikolice plinske bombe. Ko sem prišel pogledat, sem žal lahko spravljal v prikolico le eno bombo, ker so dve že odnesli tatovi. Nekdo pa je napravil naslednjo nepravilnost. Doma je pozabil ključ od shrambe, ki je skupna za vse štiri prikolice. Ko je potreboval kabel, je v skladišče vdrl tako, da je 8 mm salonitno steno, pritrjeno z vijaki, odstranil, potem pa jo nazaj samo prislomil. Veter jo je prevrnil in razbila se je. Zdaj je odprtina delno prekrita z dvema deskama, ki sta privezani z vrvjo. Iz skladišča sem nekaj manjših stvari prenesel v prikolice. Novo salonitno steno sem naročil oziroma sporočil sem v Dinosa, da jo je potrebno nabaviti. Upam, da bo kmalu tam, kjer mora biti in da iz skladišča ne bo nobeden ničesar odnesel.“

Brez komentarja ...

Foto: Stane Koman

OH, TA INVENTURA . . .

Najbrž bo tako zavzdihnili večina članov popisnih komisij, ki bodo tudi letos morale popisati sredstva delovne organizacije in ugotovljeno stanje primerjati s knjižnim ter raziskati, zakaj so nastali primanjkljaji oziroma presežki. Naloga res ni najbolj prijetna, je pa nujna. Vsak dober gospodar vsaj enkrat letno ugotavlja stanje svojih zalog in naredi obračun poslovanja. Tako bomo storili tudi mi. Delo si bomo olajšali, če se bomo na inventuro primerno pripravili. Kaj torej storiti?

Predpogoj za hitro in dobro delo inventurnih komisij je urejeno skladišče. Tiste enote, ki o zaključku poslovnega leta začno razmišljati na njegovem začetku, so med letom že opravile popis zalog in bodo popisale le še tisto, kar med letom niso. Vsi drugi pa bodo morali temeljito urediti blago po vrstah in uskladiti tudi vse evidence. Tehtanje velikih količin ne bo prijetna zadeva, še posebej, ker jo bo treba opraviti takrat, ko že tako imamo dela čez glavo z drugimi, tudi nujnimi opravili. Letos je bilo popisov med letom na enotah precej manj kot prejšnja leta, zato je še toliko pomembnejše, da se na letni popis dobro pripravimo.

Vodje poslovalnic, obratov in skladišč ter skladiščniki

so dolžni pripraviti skladišča tako, da bo potekal popis nemoteno. Poskrbeti morajo, da bo na dan popisa na razpolago potrebna mehanizacija (dvigala, nakladalci), transportna sredstva, tehtnice in delavci, ki bodo sodelovali pri inventuri. Najmanj dela bodo imeli tisti, ki bodo blago prej odpremili, kajti zaloge bo treba tehtati!

Delavci, ki vodijo evidenco o zalogah materialnih vrednosti (skladiščni knjigovodje), bodo morali do začetka inventure knjižiti vse spremembe stanj zalog materialnih vrednosti, na dan inventure pa sporočiti zadnje številke materialnih dokumentov tako inventurni komisiji kot blagovnemu knjigovodstvu v DSSS. Razen tega bodo morali sestaviti še zbirnik nefakturiranega blaga in seznam blaga na poti. Njih dolžnost bo, da bodo v popisne obrazce, ki jih bodo dobili od predsednikov inventurnih komisij, vpisali naziv in vrsto sredstva, ki ga vodijo na zalogi, mersko enoto in nomenklaturno oznako. To je potrebno zato, da ne bo prišlo do pomot pri nazivih in nomenklaturi blaga, kar bo vsem zelo olajšalo delo pri razčiščevanju razlik. Seveda pa inventurnim komisijam ne bodo smeli dati podatkov o knjižnem stanju

zalag, saj bi to bila huda kršitev delovne discipline! In kakšne so dolžnosti članov popisnih komisij? Predvsem morajo opraviti naravni popis vseh sredstev, pri čemer moramo poudariti, da tistih sredstev, ki so v teku leta že bila popisana, ni potrebno ponovno popisovati. Po končanem naravnem popisu in po tem, ko so od blagovnega knjigovodje dobili podatke o knjižnem stanju, sestavijo izčrpno poročilo o inventuri, v katerem morajo predvsem podati:

– mnenje o opravičenosti presežkov in primanjkljajev, – predlog, ali naj se ugotovljen manko knjiži v breme odgovornih oseb ali pa v breme izrednih razhodkov, če ni ugotovljena osebna krivda odgovornega delavca,

– predlog o likvidaciji razlike vrednosti manjvrednega blaga,

– izjave odgovornih delavcev, ki imajo v rokah materialne in denarne vrednosti in

– mnenje komisije o vseh drugih dejstvih v zvezi s popisom, vključno s predlogi ukrepov za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti v materialno-finančnem poslovanju.

Čas nas torej že priganja, po 20. novembru pa se začne inventura. Pripravimo se nanjo. Preglejmo predpise, ki urejajo to področje, predvsem pa preučimo Pravilnik o inventuri, navodila za delo skladiščnikov in skladiščnih knjigovodij in navodila, ki so v prejšnjih letih bila dodatno napisana in poslana kot pripomoček vsem, ki imajo opravka s popisovanjem. Če se dela ne bomo lotili prej, se ga moramo najkasneje takrat, ko bodo delavski sveti imenovali popisne komisije.

Ja-Ko

AKCIJA NNNP 84/85

V letih 1982 in 1983 smo na področju SLO in DS sprejeli Zakon o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in smernice za delovanje narodne zaščite. Zato je predsedstvo RK SZDL v septembru sprejelo vsebinsko usmeritev za akcijo NNNP v letih 1984 in 1985. Temeljni namen akcije naj bi bil kontinuirano uresničevanje zasnove SLO in DS, podružbljanje njene vsebine in organiziranosti ter mozično usposabljanje prebivalstva za samozaščito in varnost. Zato bo akcija NNNP 84/85 imela naslednje usmeritve in poudarke:

– zaščita pred jedrskim, biološkim in kemičnim orožjem,

– uresničevanje dopolnjene zasnove NZ,

– krepitev samoupravnega delavskega nadzora,

– varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja.

Prav tako bodo v DO uresničevali stalne in konkretne dejavnosti za:

– izboljšanje prometne varnosti,

– večja požarno varnost in

– boljšo zaščito pri delu.

Morda vas tudi zanima, kdaj bo akcija? Akcija bo . . . no, že samo ime NNNP pomeni, da je treba biti nanjo pripravljen vsak dan in ob vsakem trenutku.

Franc Gogala

NOVA VIŠINA POVRAČIL STROŠKOV DNEVNIC IN KOLOMETRIN, SPREJETA NA VSEH TREH DELAVSKIH SVETIH

1. Dnevnice:

a) cela dnevnic nad 12 ur	1.060,00 din
b) polovična dnevnic od 8–12 ur	550,00 din
c) znižana dnevnic od 6–8 ur	398,00 din

2. Povprečni stroški za prenočevanje:

a) za prenočišče v hotelu A kat. do	764,00 din
b) za prenočišče v hotelu B kat. do višine predloženega računa	
c) brez računa največ	295,00 din

3. Znesek za prevoženi km – avto	16,60 din
Znesek za prevoženi km – motor, moped	4,30 din

PRIŠLI – ODŠLI

V prejšnji številki našega glasila smo objavili kdo je prišel in kdo odšel iz naše delovne organizacije v prvem polletju. V tej številki nadaljujemo s takimi informacijami.

PRIŠLI:

V PE Trbovlje je 1. oktobra 1984 prišel Jože ŠKORNIK za skladiščnega delavca in odkupovalca.

Na mariborsko skladišče – Ledina sta 30. junija prišla dva skladiščna delavca: Anton REICH in Aleksander CIPOT.

Dne 1. avgusta je na skladišče poslovne enote Novo mesto prišel za skladiščnega delavca Franc RAJK, za voznika kamiona v PE Ljubljana pa je istega dne prišel Andrej BOŽIČ.

Dne 20. avgusta je na DSSS DO DINOS Ljubljana prevzel dela in naloge samoupravnega informiranja in nagrajevanja po delu, Janez ČEŠNOVAR.

Jože KOŠELE, skladiščni delavec je na skladišče v Novem mestu prišel 11. avgusta.

Naloge in delo odkupovalca in prevzemalca blaga je Rajko TACER prevzel 1. septembra na skladišču v Celju.

Dne 1. septembra je bila v Ljubljani napravljena naslednja zamenjava. Katica MAURAC iz PE Ljubljana je prevzela naloge kontrolorja pri notranji kontroli v DSSS, v PE Ljubljana pa je iz DSSS odšla za blagovno knjigovodkinjo Erika MILITAROV, ki je opravljala dela kontrolorja.

Ivanka VIDMAR je 6. septembra sprejela delo čistilke na PE Ljubljana.

V finančno knjigovodstvo DSSS je dne 26. septembra prišla Andreja PTREVČIČ – kot pripravnica.

V blagovno knjigovodstvo so prišli kot pripravniki: 1. oktobra 1984 Maja SICHER in Ajoša MODIČ; 9. oktobra pa Robert SUŠNIK.

V saldakonti je prišla pripravnica Milena HROVAT, dne 2. oktobra 1984

Dne 1. oktobra 1984 je prišel Franc STRMOLE za operaterja na računalniku – EOP za nedoločen čas.

ODŠLI:

Iz PE Ljubljana, iz skladišča v Šentvidu, je dne 31. julija odšel Adolf URAN – komercialist.

Voznik kamiona Bojan BEVEK iz PE Ljubljana je odšel 5. julija 1984. Dne 13. avgusta pa je iz PE Ljubljana odšel tudi skladiščni delavec Zoran GORIŠEK.

Iz PE Ljubljana je odšla 16. septembra 1984 Jožica KURALT, blagovna knjigovodkinja.

Iz PE Slov. Konjice je 2. junija 1984 odšel Rihard GRAŠIČ.

Sonja JERAJ, saldakontistka, je iz DSSS odšla 15. avgusta 1984

V POKOJ SO ODŠLI:

Ivan TERBIŽAN, skladiščnik v Ajdovščini, PE Nova Gorica, je dne 30. septembra odšel v pokoj.

Marija ŠIJANEC, skladiščna delavka v Mariboru, je odšla v pokoj 1. avgusta; skladiščni delavec Jože MERC, prav tako iz Maribora, pa je odšel v pokoj 31. avgusta. Bil je invalidsko upokojen.

S.K.

Ker bo naslednja številka glasila izšla šele tik pred Novim letom že v tej objavljamo praznično križanko za Dan republike 29. november.

ŽREBANJE NAGRADNE KRIŽANKE ŠT. 134

Komisijo, ki so jo sestavljali Janez Češnovar, Cveta Meden in Sonja Rahne, je žrebala prejete križanke v sobi glavnega in odgovornega urednika Staneta Pesjaka. Iz koška je jemala križanke Sonja V uredniški odbor glasila je prispelo 14 rešitev. Nagrade po 100,00 din dobijo:

1. Marija Garič, DSSS
2. Nada Laborec, DSSS
3. Milka, Arko, DSSS
4. Marjeta Mavrič, DSSS
5. Ciril Dobravec, upokojenec iz Ljubljane
6. Peter Drinovec, upokojenec iz Kranja
7. Slavka Nahtigal, PE Kranj
8. Jože Horvat, upokojenec iz Maribora

ČESTITAMO!

Odslej naprej bomo nagrajevali reševalce nagradnih križank z dvema nagradama.

Za nagradno križanko št. 135 sta razpisani dve nagradi:

1. nagrada 800,00 din,
2. nagrada 200,00 din.

Rešene križanke pošljite na naslov: Uredniški odbor glasila, Titova 118, Ljubljana, do vključno 28. novembra 1984 s pripisom „nagrada križanka“. Ne pozabite ob strani križanke napisati svojega naslova. Rešitve lahko pošljete tudi na dopisnici.

O KULTURI TAKO IN DRUGAČE

Kaj lahko rečemo, da smo storili na kulturnem področju v naši DO? Žal moramo skloniti glavo in priznati resnico, da malo ali nič. Res je, da so naše slovalnice po vsej Sloveniji in da je za večjo kulturno dejavnost malo možnosti, res pa je tudi, da smo premalo aktivni, ali premalo zainteresirani.

V Ljubljani imamo sigurno privilegiran položaj glede ogledov kulturnih prireditev, ker se pač največ dogaja v Ljubljani.

Z oglasi naše dejavnosti, ki jih objavljamo v gledaliških listih Mestnega gledališča ljubljanskega, Opere, Drame in Ljubljanskega festivala, pomagamo tem ustanovam, zato pa dobimo vstopnice za prireditev. Možnost ogleda ima vsak, seveda govorim za ljubljansko področje. Zanimanje je iz leta v leto večje, najbolj je obiskan Ljubljanski festival,

kjer je izbira prireditev najpestrejša.

Kultura pa ni samo v teatru, je tudi na delovnem mestu, doma... , povsod tam, kjer se srečujemo ljudje. Mi pa se nismo srečali že osem let. Mnogi se poznamo samo po glasu iz telefonske slušalke. Res je, da današnje gospodarske razmere niso najbolj naklonjene takim srečanjem, toda vse ovire se da premostiti, če je le volja in interes. Uspeh naše komisije za kulturo, šport in rekreacijo bi gotovo bil, če nam bi uspelo pripraviti eno tako spoznavno srečanje vseh delavcev, kulturnim in športnim programom.

IN KAKO JE UREJENO NA TEM PODROČJU PRI VAS V MARIBORU, KRANJU, JESENICAH, NOVI GORICI, NOVEM MESTU in DRUGOD?

PIŠITE NAM!

A.B.

POSLOVNO SODELOVANJE UNIOR – DINOS

Naša delovna organizacija ima že vrsto let sklenjen dolgoročni Samoupravni sporazum s Kovaško industrijo iz Zreč.

Na osnovi določil omenjenega sporazuma smo dolžni iz skupno ustvarjenega poslovnega rezultata sovlagati del sredstev za razširitev proizvodnih zmogljivosti tovarne Unior za vsako poslovno leto, dokler sporazum traja. Vendar to ni le poslovna odločitev, kar bi lahko razumeli, da skušamo v našem Glasilu poudariti kot eno pomembnejših novic, češ da imamo dolgoletni poslovni interes le na področju jeklenih odkovkov, ki nastajajo v Zrečah.

Danes že vsi več ali manj vemo, da tovarna Unior ni le proizvajalec orodja in drugih dragocenih odkovkov, ki jih potrebuje naše gospodarstvo, ampak je tudi močan rekreacijsko turističen center na zreškem Pohorju.

Delavci tovarne Unior so iz lastnih sredstev in sredstev sovlagateljev zgradili rekreacijski turistični center na Rogli. Pred leti, ko so se šele odločali, da bodo ustanovili stransko dejavnost, ki nima z njihovo osnovno dejavnostjo ničesar skupnega, so bili gospodarstveniki, kakor tudi politiki v celotni Sloveniji precej skeptični, da ne rečemo nasprotujoči. Leta so minevala in lahko trdimo, da so se zreški kovači pravilno odločili, saj so v neposredni bližini svoje tovarne uredili primerna smučišča celo za dokaj zahtevne in upravičeno razvajene slovenske smučarje, saj so le-ti do pred kratkim poznali le tujino. Ne mislimo hvaliti in poudarjati smelost poslovne odločitve delavcev tovarne Unior, čeprav je posredno tudi del naših sovlaganj

prispevalo k njihovi delovni zmagi.

Danes imamo tudi mi pravico, da uporabljamo v počitniške in rekreativne namene vse objekte, zgrajene na Rogli, ki so vključeni v hotel Planja. Celo več, imamo tudi 20 % popust na vseh storitvah, ki jih nudi RTC Rogla. V pretekli smučarski sezoni je nekaj naših delavcev s svojimi družinskimi člani in prijatelji že bilo na Rogli in so se vrnili z dobrimi občutki, čeprav je celotni smučarski center šele na začetku svojega obratovanja. V letošnjem letu je zgrajeno novo smučišče, imenuje se Jurgovo, tako da so smučarske zmogljivosti še večje. Naša delovna organizacija bo imela na razpolago eden ali dva

bungalova, glede na naše potrebe. V bungalovu so štiri stanovanja za 4-člansko družino oziroma v vsakem po štiri ležišča. Morda se bo zdela bralcem našega glasila zelo enostavna informacija o sodelovanju tovarne Unior in

naše delovne organizacije, vendar menim, da je sedaj na potezi Komisija za kulturo, šport in rekreacijo, ki naj seznanji vse člane našega delovnega kolektiva o letošnjih možnostih in pogojih zimskega dopusta na Rogli.

ŠTIRI TISOČ TON

V petek, 21. septembra 1984 so bile na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah podeljene nagrade najboljšim šolam, ki so tekmovala v zbiranju papirja v šolskem letu 1983/84. V akciji je sodelovalo 499 šol, ki so zbrale 3.926 ton papirja, za kar so prejele 17.667.000,00 din. Deset šol je prejelo nagrade po 6.000,00 din za največje zbrane količine. Prve tri osnovne šole: Zbor odposlancev iz Kočevja, Tone Čufar in Prežihov Voranc – oba z Jesenic pa so poleg nagrade 6.000,00 din nagrajene še z enodnevni avtobusnim izletom.

Pri šolah z več kot 200 učenci je pri razvrščanju glede na količino zbranega papirja na učenca najboljši rezultat dosegla OŠ Zlati vrh pri Mariboru s 102,45 kg na učenca; pri šolah z manj kot 200 učenci pa je najboljši rezultat dosegla OŠ Dušan Kveder-Tomaž iz Litije s 139,73 kg na učenca.

Podelitev nagrad v osnovni šoli Tone Čufar, ki že 25 let zbira papir in dosega vsa leta najboljše rezultate, je popestril prijeten kulturni program učencev jeseniških šol ter gost Andrej Šifrer.

Andrej Viršček

VLEČNICE IN SEDEŽNICE NA ROGLI

Težavnost proge	Ime smučišča	dolžina metrov uro	prepelje oseb na metrov	višinska razlika,
srednja	OSTRUŠČICA I. in II. (dvojna)	640	1800	140
	OSTRUŠČICA III.	500	1200	112
	ZLODEJEVO	560	580	140
srednje težka	JURGOVO I. (dvosedežnica)	1300	1200	360
	JURGOVO III.	700	1000	220
lahka	MAŠINŽAGA (dvojna)	1124	1800	170
	zgoraj	200	600	40
	spodaj	210	600	45
	JURGOVO II.	700	970	100
zelo lahka	UNIORČEK (dvojna)	200	1200	30
	ŠOTNO	140	600	20

DO DINOS IN RD SLOVAN Z ROKO V ROKI

NI NOVA UGOTOVITEV, DA V VSE TEŽJIH GOSPODARSKIH RAZMERAH VRHUNSKEMU ŠPORTU VEČ NE ZADOŠČAJO SISTEMSKA SREDSTVA, KI JIH DOBIVA NA PODLAGI PROGRAMOV OD SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI ALI KAKO DRUGAČE. ZA URESNIČEVANJE ZASTAVLJENIH PROGRAMOV SI ŠTEVILNI KLUBI, DRUŠTVA TER DRUGE ŠPORTNE ORGANIZACIJE IŠČEJO DODATNIH VIROV FINANCIRANJA; ENA NAJBOLJ POGOSTIH OBLIK V ZADNJEM ČASU PA JE ISKANJE POKROVITELJEV PRI ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA.

Tako je s sklepom 22. seje delavskega sveta TOZD Priprava odpadnih surovin tudi naša delovna organizacija v letošnji tekmovalni sezoni prevzela pokroviteljstvo nad ljubljanskim Rokometnim društvom Slovan, ki tekmuje v drugi zvezni ligi. Ko so delegati omenjene TOZD odločali o tem predlogu so imeli pred očmi dosedanje izkušnje predstavljanja dejavnosti DO DINOS v športnem parku Kodeljevo, kakor tudi predvideno organizacijo zajemanja sekundarnih surovin, predvsem odpadnega papirja od vseh športnih sekcij, predvsem pa Rokometnega kluba Slovan. Gre torej za obojestranski interes, tako naše delovne organizacije v smislu poudarjenega pomena dejavnosti sekundarnih surovin, kakor tudi Rokometnega društva Slovan na področju razvoja, kakovosti, predvsem pa rokometne selekcije SR Slovenije. Po sklepu je naša služba za informiranje sklicala v prostorih sedeža DINOSA

tiskovno konferenco, ki so se je udeležili predstavniki športnih uredništev oziroma rubrik DELA Ljubljanskega dnevnika, televizije, radia, Sportskih novosti in Sporta, ter predstavnika RD Slovan Ivo Samec in pokrovitelja Kolinske iz Ljubljane. Od naše organizacije so bili na konferenci navzoči direktor DO Vladimir Kralj, vodja komercialnega področja Dušan Burger, direktor TOZD RET Stanislav Pesjak in Janez Češnovar. Uvodoma je direktor Vladimir Kralj pojasnil vsem navzočim, kaj je vodilo DO DINOS, da je prevzela pokroviteljstvo nad tem društvom. „Dejstvo je, da bi želeli v neposredni, resnično realni svobodni menjavi dela na Kodeljevem z Rokometnim klubom Slovan priti do realne didaktične reklame, ker bi se v to vključevale naše strokovne službe, predvsem služba za informiranje. S tem bi se pravilno kot sponzor vključevali na pomembnih tekmah ne le s tem, da s svojim deležem podpiramo

državnega prvenstva bo prihod-
konec tedna tudi v Zagrebu.

**ROKOMETASI SLOVANA BODO ODSLEJ NOSILI IME
DINOS SLOVAN**

Novo ime v drugi ligi

(mv) LJUBLJANA, 29. — Če lahko sodimo po zavzetih pripravah in sploh široki dejavnosti ljubljanskega rokometnega kluba Slovan, potem bi utegnili uresničiti zastavljeni cilj: vrtneti v prvo zvezno rokometno ligo. Odslej bodo ljubljanski rokometasi tekmovali kot moštvo **DINOS SLOVAN**, saj so patronat nad njimi prevzeli delavci TOZD Priprava odpadnih surovin **DO DINOS (Dajmo Industriji Odpadne Surovine)**.

smetivi cilja, vr-
ligo. Seveda pr-
delavci svo-
krog ljud-
nedvo-
padr-
V-
lavci,
javnost,
njihovo in-
som in kl-
lino

metasi Slovan

razvoj kakovostnega rokometna v Ljubljani, temveč tudi, da na poučen način seznanimo gledalce, kaj pomeni v današnjih časih dejavnost sekundarnih surovin in njen pomen za širšo okolico“, je med drugim povedal direktor Vladimir Kralj. Dušan Burger je spregovoril nekaj o globalnem pristopu komercialnega področja v propagandnih akcijah. Ko je želel rokometasem čimveč uspeha, je pripomnil: „Če bodo Slovanovci tako prodorni, kot je zadnje čase naša poslovna politika, potem jim je cilj, uvrstiti se prihodnje leto v prvo ligo, zagotovljen!“

Janez Češnovar pa je seznanil novinarje o nekaterih konkretnih akcijah v okviru sponzorstva z namenom vzpodbujanja posameznikov, šol, krajevnih skupnosti ter drugih organizacij in skupnosti, k še večjemu zbiranju uporabnih odpadnih surovin, pri čemer bodo nekateri najuspešnejši med posameznimi odmori na tekmah na Kodeljevem nagajeni.

Na podlagi tako opredeljene didaktične reklame bo DO DINOS v breme materialnih stroškov namenila Rokometnemu društvu Slovan sredstva v višini 2.500.000,00 din.

Prav je, če vas na koncu tega članka na kratko seznanimo z ekipo, ki bo v tem prvenstvu nosila ime **DINOS – SLOVAN**.

Rokometno društvo **DINOS – SLOVAN** deluje v okviru Zveze športnih društev **SLOVAN**. Prav gotovo je bilo med vsemi društvi prav rokometno doslej najbolj uspešno, saj so bili njegovi igralci leta 1980 državni prvaki, v letih 1973 in 1972 finalisti jugoslovanskega pokala. leta 1981 pa so igrali celo v finalu evropskega pokala, potem ko so premagali tako slavna

S tiskovne konference ob prevzemu pokroviteljstva nad rokometasi Slovana.

Štart v treh zveznih ligah Dinos pokrovitelj Slovana

1. kolu II. ZRL – sever ljubljanski rokometiši v gosteh z M...
Celjani v Zagrebu... le Novomeščan!

moštva, kot so Barcelona, pa moskovski CSKA, pa romunski STEAUA, da bi na koncu pokleknila proti Magdeburgu iz NDR.

Na lanskem prvenstvu v prvi zvezni ligi so bili prekratki za dve točki in so izpadli iz družbe najboljših v državi. Čeprav so pred začetkom letošnje sezone v drugi zvezni ligi ostali brez nekaterih igralcev: Goriška in Distra, ki sta prenehala igrati, pa vratarja Bergleza (odšel v Italijo) ter drugega vratarja Valenčiča (zapustil klub), računa pomlajena ekipa okrepljena z odličnim Dinkom Vuleto, ki je prišel iz Zadra, da bo v prvenstvu osvojila prvo mesto in se ponovno vrnila v prvo ligo. Teh želja ne skrivata tudi predsednik društva inž. Stane Papež in trener Jože Šilc. Glede na to, da je v drugi ligi kar sedem bivših prvotigašev, bo potrebna na vseh tekmah precejšnja mera zbranosti, borbenosti in organiziranosti, kajti vsaka izgubljena točka

Rokometna ekipa DINOS – Slovan, ki bo letos nastopala v drugi ligi.

lahko pomeni celo polom. Po zagotovitvi vseh igralcev na čelu s kapetanom Petrom Mahnetom pa se bodo zagrizeno borili dostojno imenu DINOS – SLOVAN.

Janez Češnovar

ŠPORTNIH IGER

INOT 1984 SE NISMO UDELEŽILI

Kot smo poročali v prejšnji številki našega glasila, smo se po sklepu Komisije za kulturo, šport in rekreacijo DO Dinos Ljubljana, z dne 11.9.1984 prijavi kot udeleženci na športne igre INOT-84, v času 5., 6., 7. oktobra 1984 v Trogirju pri Splitu. Začeli smo tudi s pripravami na te igre. V sklopu teh priprav se je naš predstavnik udeležil tudi sestanka pripravljalnega odbora v Zagrebu. V poročilu s tega sestanka je bilo razvidno, da se igre ne pripravljajo na ravni, kakršne smo bili navajeni v preteklih letih. Na strokovnem svetu v Brežicah, kjer smo razpravljali o udeležbi na igrah, smo ugotovili, da bodo igre potekale tudi v soboto, ki je v mnogih naših poslovalnicah delovna. Glede na to, da si prizadevamo v letošnjem letu čimbolje izpolnjevati naše

planske obveze, smo ugotovili, da bi bila dvodnevna odsotnost štiridesetih naših delavcev v nasprotju z našimi prizadevanji. Da pa bi športno-rekreativna dejavnost delavcev Dinos vseeno potekala v ustreznih okvirih, bi organizirali zimsko srečanje delavcev Dinos v nekoliko širšem obsegu. Sklep, da se iger ne udeležimo, je bil sprejet tudi na seji komisije, dne 24.9.1984 in smo o tem obvestili tudi Organizacijski odbor. S tem da se iger INOT 1984 nismo udeležili, pomeni neudeležbo samo za letošnje leto, vsekakor pa se bomo udeleževali še naprej teh srečanj in pri organizaciji le-teh tudi aktivno sodelovali v smislu boljše organiziranosti in doseganja namena iger.

Dušan Burger

Ljubljanski rukometni drugoligaš
promijenio ime:

Od sada Dinos Slovan

LJUBLJANA — Potpisom samoupravnog sporazuma (srijeda) ljubljanski rukometni drugoligaš promijenio je ime i sada se zove Dinos Slovan.

Pokroviteljstvo nad klubom preuzela je ljubljanska radna organizacija, čiji radni ljudi su se jednoglasno odlučili pomagati Kodeljčani-ma finansijskim sredstvima i organizacijskom pogledu.

Kako je na konferenciji za novinare naglasio generalni direktor Dinos Vladimir Kralj očekuje se obostrana korist i samo je korak više u suradnji sporta i privrede. Z. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

„29. NOVEMBER“

		NASLOVNI JUNIAK AMER. TV	TRGOVINI S SEMEŃI	OBRTNIK KOVINSKE STROKE	ARTHUR NAŠA PISAVA	UDARJANJE UDRIHANJE	SESTAVIL: BLU	OLUPKI LUŠČINE	VRSTA MINERALA LAPOR	DROBNO POLENO	VZDEVEK ARISTOTELA QUASSISA	UMRLI FR. FIL. KOMIK (JACQUES)	IRAŠKA LUKA	ZGODNJE VINO
NOVA JUGOSLAVIJA	SKREGA NOST	HRVAŠKO GORSTVO	PARAZIT: KI SESA KRI	STARA ŠPANSKA PREDIGRA			ZOLAJEV ROMAN ODMOTAVANJE				IME POLITIKA AMINA MESTO PRI STUTIGARTU	ANDREJ. NOVAK VRSJA JABOLK		
FLOSAR					OSEBA IZ BIBLIJE NAŠE TME ZAASPIRIH			KOŠARA Z ROCEM MESTO NA TAJVANU						
ČLAN ORGANIZACIJE MLADIH				NEVERNIK POGAN OKOVANI CEVLJI			TRUP POSTAVA TEKOCINA V ZILAH						STARA JUDOVSKA VERSKA LOCIJA	KANAL OB POTI
UNIČEVAL: KA ŽELEZA				PUŠKA Z ENO CEVJO LOVEC NA KRTE						TROJAH-SKI JUNAK (ENEAS)				
TOVORNIK ARNOLD			ŽABJE NOGE SNOV. KI IONIZIRA			REKA NA PELOPONEZU OLIVER HARDY				AM.VESOLJ-SKA UPRAVA AROMATICNA SNOV				
ZAPREKA, BARIERA					OSOJEN SVET OKRASNI GRM AVANT							KATRAK IME PISCA SAMOKOVLIJE		
ŽIVALSKI POROD. SKOTITEV					HRIK PRT BEOGRADU				IME ZA EVROPSKO RAKETO					
JEZERO V ETIOPIJI					PTICA PEVKA IVAN IVACIC				NOSNI GLAS IT. PLEMISKA DRUŽINA					
29. 11. 1943	ZAHODNI DEL NOVE GVINEJE PRETRANA CUSTVENOST	DETEKTIV				DEL VOZA VRSJA ZDRAVILA				PRIMORSKI VEKLJK MERILO V GLASBI		SPIS. LISTINA	STANE SEMIC	PRVI MOŠKI (V RAJU)
PROTIIV- DNSKA ZASČITA			POGLAVAR INKOV RIM- ORT- GINALNO				VODNA PREGRADA IZ KOLOV							
ZOLICASTA SNOV IZ MORSKIH ALG				BARVA KOZE JEZERO V TURCIJI			EKSTREMNI TETA, UD	KRADLJI- VEC PREPRUST PLUG				BANJA OHIŠJE PRI URI		
MESTO V MAKEDONI- DI POD SAR PLANINO					DAN V TEDNU TREDOR: KRAJSE						PALICA PRI PLUGU ŽVITEK PAPIRJA			
IMEJSKI SLOVAR. OHOMA- STIKON									TRČENJE				IVAN MIHATI AM. PEVEC (FRANKIE)	
DEL VNJIGE; PLAT				MESTECE V JUŽ ITALIJI BLIŽU SALERNA					POJAV PRI ISKRENJU		TALISOVA PIJACA TATINSKA PTICA		POTRDILO ATESTAT	IT. FIZIK. NOBELOVEC (GIULIO)
							16. III 4. ČRKA	SAMO- VEŽNICA ATEK. OČKA						
											TRDINA JANEZ	FRČANJE HANUT ANTON		
					TRIDEIJA PAPERŠKA KRONA									
					WEDOTAK- UJENOST. CELOST									
					OTOČJE PRED NO- VO GVINEJO									
											JUĐIJSKO MESTO Z MNOGIMI SAMOSTANI			